

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association. P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

LIAUDIŲ BALSAS V

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 675 PENKTADIENIS, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 15, 1944, TORONTO, ONTARIO. METAI XIII

AMERIKIEČIAI IR RAUDONARMIEČIA JAU ANT VOKIETIJOS TERITORIJOS

KANADIEČIAI JAU IŠLAISVINO SVARBIAJĄ PRIEPLAUKĄ LE HAVRE

LONDON. — Amerikiečių šarvuotos jėgos jau įsiveržė į Vokietijos teritoriją ir kova eina jau apie 10 mylių nuo rubežius vidų Vokietijos.

Įsiveržimas įvyko į šiaurę nuo Triero miesto, kuris liko šone; ir į pietus nuo Aachen.

Tuo pat laiku Maskvos radio pranešė, kad Raudonosios Armijos priešakinės dalys įsiveržė į Rytų Prūsiją.

Nepaprastai didelės kovos eina dėl Lomžos, netoli Rytų Prūsijos, kuri skaitoma virtuvokiečių punktu, stovint ant kelio į Rytų Prūsiją.

Generolo Crear vadovaujamos Kanados Pirmos armijos jėgos išlaisvino didelį francūzų uostą Le Havre. Suėmė 5,000 vokiečių, kurie gynė Le Havre.

Le Havre prieplauka bus labai reikalinga sąjungininkams dėl iškelimo daugiau jėgų ir reikmenų.

Scena iš paryžiečių kovų laiku Paryžiaus laisvinimo. Paryžiečiai buvo prastai ginkluoti, bet buvo taip gerai organizuoti, kad net tankus nugalėjo.

GEN. DE GAULLE PERORGANIZAVO SAVO KABINETĄ

PARYŽIUS. — Generolas de Gaulle, laikinosios Francijos vyriausybės galva, perorganizavo savo kabinetą. Tas buvo padaryta partizanų ir kitų organizacijų judėjimui reikalaujant.

Dabar du trečdaliu kabineto iš 22 narių sudaro vidinio pasipriešinimo atstovai. Į šį kabinetą įeina du komunistai ir keturi socialistai.

Veją Sejo, Tai Audrą Pianna

PARYŽIUS. — Jau prasidėjo didžiausia žmonijos istorijoje žmonių medžioklė po visą vakarinę Europą.

Simtai tūkstančių vokiečių nešasi į rytus pėsti, nes jų trokiai ir kit vežimai sudaužyti. Tuo tarpu mirtis tykvoja juos kiekvieno vietoj.

Niekad nei vienas tauta nebūvo taip nekvečiama, kaip šiandien vokiečiai. Vien Francijoje prie sąjungininkų armijų prisidėjo ištisos milijonų partizanų, kurie tykvoja pakelėmis ir šaudo bėgančius vokiečius.

Korespondentai, kurie važinėja po Franciją, dažnai užėmė ant krivių vokiečių lavonų. Tai vis partizanų darbas.

Su kiekviena diena kyla vis daugiau ir daugiau žmonių prieš vokiečius. Visiems vokiečiams, kurie tik randasi už Vokietijos sienų, dabar pavojus ant kiekvieno žingsnio.

Prie medžioklės dedasi ir moterys ir vaikai. Vaikai, pamatę vokiečius, tuojais praneša partizanams, kurie paskui jau žino, kas reikia daryti.

Ne daug saugesni ir kvilingiečiai, įvairių tautų išdavikai, padėję naciams palaikyti žmones pavergime.

Belgijoje 70 nuosimčių policijos sudarę vietiniai fašistai. Vokiečiai mokėję jiems po 500 frankų už kiekvieną išduotą patriją. Dabar belgai gauda juos ir šaudo be teismo.

Juodai atžymėta dalis yra jau sąjungininkų rankose. Britai, amerikiečiai ir kanadiečiai išlaisvino veiktis visą

Franciją visai trumpu laiku, kada nacių jėgos buvo sunaikintos prie Caen. Naciai laikosi tik nekuriose vietose

Raudonoji Armija Šluoja Lauk Vokiečius Iš Visų Balkanų Kraštų

1,000 AMERIKIEČIŲ ORLAIVIŲ PUOLĖ JAPONŲ POZICIJAS

PEARL HARBOR. — Amerikos oro jėgos ant tiek sustiprėjo, kad jau po koki 1,000 orlaivių yra siunčiami bombarduoti japonų pozicijas ant jų laikomų salų Pacifike.

O kas bus kada Vokietija bus nugalėta ir visos jėgos atsuktos prieš japonus?

Kelios dienos atgal 1,000 amerikiečių orlaivių atakavo vakarines Marianų salas, kur japonai dar neišvyti.

PEARL HARBOR. — Pirmoji atakoj ant Filipinų salų amerikiečiai 89 japonų orlaivius nuskandino arba sugadino.

Tuo pat laiku sunaikino 68 orlaivius penkiuos aerodromuos.

1,000 AMERIKIEČIŲ ORLAIVIŲ PUOLĖ JAPONŲ POZICIJAS

PEARL HARBOR. — Amerikos oro jėgos ant tiek sustiprėjo, kad jau po koki 1,000 orlaivių yra siunčiami bombarduoti japonų pozicijas ant jų laikomų salų Pacifike.

O kas bus kada Vokietija bus nugalėta ir visos jėgos atsuktos prieš japonus?

Kelios dienos atgal 1,000 amerikiečių orlaivių atakavo vakarines Marianų salas, kur japonai dar neišvyti.

PEARL HARBOR. — Pirmoji atakoj ant Filipinų salų amerikiečiai 89 japonų orlaivius nuskandino arba sugadino.

Tuo pat laiku sunaikino 68 orlaivius penkiuos aerodromuos.

VOKIEČIAI IMA I ARMIJĄ JAUNUOLIUS

LONDON. — Hitlerio valdžia uždarė universitetus ir šaukia armijos studentus ir visus kitus jaunuolius nuo 16 metų amžiaus.

Septinto skyriaus pradinių mokyklų mokiniai imami į darbus.

Hitleris taipgi renka ir senos amžiaus vyrus. Visi, kurių sveikatos stovis pakankiamas, turi eiti į armiją, nors būtų 60 metų amžiaus.

FRANCŪZAI BAUDZIA SAVO KVILINGUS

PARYŽIUS. — Karo lauko teismai 19 iš 20 Petėno milicininkų nuteisė sušaudyti. Dvidešimtas gavo 20 metų kalėjimo.

Gaudomi visi nacių draugai.

Darbo Federacija Už Ruzveltą

CHICAGO. — Iliojaus valstijos Darbo Federacija sudarė savo unijų komitetą vedimui kampanijos, kad prezidentas Ruzveltas ir vėl būtų išrinktas prezidentu, o senatorius Trumanas viceprezidentu.

Šios valstijos Darbo Federacija taipgi pasisakė prieš republikonų kandidatą į kongresmanus poną Day, kurį užgyrė Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Green.

Valstijos Darbo Federacijos viršininkai nurodė, kad Ruzvelto valdžios metu buvo įvesta nemažai naudingų įstatymų ir žymiai pagerinta darbininkų būklė.

Čiorčilis ir Ruzveltas Vėl Tariausi Kvebeke

QUEBEC. — Kanados francūzų sostinė Kvebekas ir vėl susilaukė aukštų svečių. — Britanijos ministro pirmininko Vinstono Čiorčilio ir Amerikos prezidento Ruzvelto, kurie čia atvyko pasitarimui karo ir taikos reikalais.

Čiorčilis ir Ruzveltas pribuvo čia pirmadienį ir tuojais pradėjo konferenciją. Su jais atvyko abiejų šalių militariniai vadai ir diplomatai.

Manoma, kad konferencijoje dalyvaus ir Sovietų Sąjungos atstovas.

Buvo kviestas ir Stalinas, bet jis negalėjo atvykti, kadangi jis vadovauja Raudonosios Armijos ofensyvoms.

Svečių sutikimui pribuvo Kanados premjeras Mackenzie King, kuris taipgi dalyvaus pasitarimuose.

Tėmytojai šiai konferencijai pridūoda didelę reikšmę, bet manoma, kad visuomenė gaus labai mažai žinių apie tarimus, kadangi jie turės būti palaikomi slapybėje. Be abejonės, bus duotas pareiškimas, kaip ir visuomenė būs, apie konferencijos pasekmes, kada ji užsibaigs.

Dalyvavimas didelio skaičiaus militarinį vadų rodo, kad konferencija turi ant dienotvarkės dar didelį militarinį klausimą, kuriuo gali būti Japonija, kuri seks po Vokietijos.

\$12,000,000.

Numatoma, kad greitu laiku bus duota daugiau užsakymų.

Minėtos organizacijos nariais yra 44 tautos. Jų atstovai šio mėnesio 15 dieną pradės savo konferenciją Montreale.

PARTIZANAI SUĖMĖ 12,230 VOKIEČIŲ

LONDON. — Francijos partizanai suėmė 12,230 vokiečių keturiuose distriktuose. Taipgi nemažai ginklų ir amunicijas.

Žinias apie partizanų pasisekimą padavė leit. generolas Koenig, vidujinių Francijos jėgų komandierius.

Pergalės Paskola Bus \$1,300,000,000

OTTAWA. — Finansų ministeris Ilesy pranešė, kad ateinančios Pergalės Paskolos kvota bus \$1,300,000,000. Tai bus visu 100,000,000 aukštesnė už pereiną. Tai bus jau septinta paskola.

Paskola bus tokia didelė už tai, kad Kanados valdžia priverstas šiemet skolintis net \$3,200,000,000.

Vyriausybė nori, kad kokius \$600,000,000 paskolintų pavieniai kanadiečiai. Likusią dalį gaus iš bankų ir korporacijų.

Kampanija prasidės spalio 23 dieną ir tęsis dvi savaites. Ir jeigu numatyta suma bus sukelta, tai kanadiečiai bus paskolinę vyriausybei laike šio karo \$8,456,178,750.

Trumpos žinios

MASKVA. — Generalai Tolbukinas ir Malinovskis, kurių jėgos išmūšė iš karo Rumuniją ir Bulgariją, pakelti į maršalus.

PARYŽIUS. — Generolas de Gaulle reikalauja, kad Francija tprėtų balsą svarstyme Vokietijos likimo.

LONDON. — Vokiečiai skelbia, kad Raudonoji Armija pradėjo gigantiską ofensyvą šiaurinėje Lenkijoje.

QUEBEC. — Spėjama, kad federaliai rinkimai Kanadoj bus gruodžio mėnesi.

Hitleris Nukirto Galvas Dar 7 Savo Priešams

LONDON. — Hitlerio budelis nukirto galvas dar septyniem savo priešam, kurie buvo pasimoję nuverstį jo režimą, kaip praneša Berlyno radijas.

Jų tarpe buvo buvęs Leipzig majoras Karl Goerdel, grafas Wolf von Helledorf ir Ulrich von Hassell.

Buvo paskirta 1,000,000 markių tam, kas sučiups Karl Goerdelį, kadangi jis buvęs suokalbinių galva ir turėjęs kontaktą su sąjungininkais.

Hasselis buvo Hitlerio ambasadorium Italijoje nuo 1932 iki 1938 metų. Helledorf buvo smogikų viršininku Berlyne iki Hitleris tapo kancleriu ir atsižymėjo puoliais ant žydų.

UNRRA ISLEDO KANDŲ JAU \$12,000,000

OTTAWA. — United Nations Relief and Rehabilitation Administracija pirkė Kanadoj įvairių reikmenų už

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS, LEIDZIANAS SPAUDOS DRAUGIJOS, ISEINA SYKI 1 SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina: Kanada ir Didžioji Britanija metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75. Atsiūra kopija 5 centai.

LIAUDIES BALSAS P. O. Station C, Box 1013, Toronto, Ontario, Canada. ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto.

LAISVĖS SVIESA! SUSVINTA VISUR

Si vasara bus įrašyta istorijon kaip išlaisvinimo iš nacių vergijos vasara. Šią vasarą Raudonoji Armija išlaisvino visą Baltarusiją, nemažą dalį Estijos ir Latvijos, didžiąją Lietuvos, nemažai Lenkijos, visą vakarinę Ukrainą, pusę Besarabijos, o dabar laisvina Rumunijos, Bulgarijos ir Graikijos žmones iš nacių nagų. Britai, amerikiečiai, kanadiečiai ir kiti sąjungininkai išlaisvino dalį Italijos, visą Franciją, dalį Belgijos ir dalį Olandijos. Tik šalčiai užėmė, bus išlaisvintos visos likusios minėtų kraštų teritorijos.

Nekuriose šalyse situacija buvo tiesiog kritiška, nors prasta padėtis buvo visose nacių okupuotose šalyse. Pavyzdžiui, Graikijoje situacija buvo pasibaisėtina. Tenai žmonės mirė tūkstančiais iš bado. Dabar bus galima suteikti graikams didesnę pagalbą. Jugoslavų padėtis taip pat buvo nekokia, kadangi jie buvo iš visų pusių apsupti iki sąjungininkai išlaisvino pietinę Italiją. Lenkijoje taip pat buvo baisu, nes tenai naciai vykdė nepaprastą žmonių žudymą.

Sis ruduo, iš kitos pusės, bus sunkiausias naciams. Galingos sąjungininkų jėgos apsupo juos iš visų pusių ir juos taip spaus, kad jie pamatys, ko jie niekad nematė. Jeigu vokiečių jėgos bandys kiek ilgiau laikytis, tai Vokietija gaus baisius smūgius. Nemažai plotai bus sulyginti kanučių ir orlaivių bombų. Daugelis miestų ir miestelių paliks krūvomis degėsių. Iki šiol sąjungininkai kovojo ant savo žemės. Dabar jie kovoja ant priešų žemės. Dabar vokiečiams skaudės širdį matant viską virstant pelenais.

LIETUVIŲ DIVIZIJA SUGRĮŽO

Siame Liaudies Balso numeryje rasite generolo Karvelio pateiktą, kurią jis padarė sugrįžęs į Lietuvą su savo divizija. Kiekvienam Liaudies Balso skaitytojui patartina atidžiai perskaityti tą pateiktą, kadangi tai pateiktas vado tų kovotojų, kurie per kovas prasiskynė sau kelią į Lietuvą ir garbingai atnešė laisvos Lietuvos vėliavą atgal, iš kur ji buvo išnešta naciams vertiantis.

Generolas Karvelis taip pat pastato klausimą visiems tiems, kurie skelbė, kad jokios lietuvių divizijos nebuvo. Iš kur ta divizija atsirado, jeigu jos nebuvo? Ir kur dabar dingę visi tie, kurie turšinosi prieš nacius? Lietuvių divizija atėjo į Lietuvą kovos keliu. Jiėjo garbingu keliu. Ją pasitiko žmonės su didžiausiu džiaugsmu. Tuo tarpu visi Hitlerio pakalikai išsardėjo su nacių linku budėdūs, į kurią veda hitlerizmas vokiečius ir jų sėbrus. Su jais išlėkė Kubiliūnai ir kiti Hitlerio draugai ir laisvos Lietuvos priešai.

Generolo Karvelio divizija bus branduoliu galingos Lietuvos armijos. Jau dabar tūkstančiai jaunų Lietuvos vyrų stoja į lietuviškas vienuotes. Netrukus ta divizija išaugs į kelias divizijas ir į Lietuvos armiją.

Sauksmai, kad Lietuva pražuvus, kad ji nustojo nepriklausomybės, neturi jokio pagrindo. Lietuva turės savo kalbą, savo kalbą mokyklas, savo valdžią, savo armiją ir savo diplomatus užsienyje, kur bus reikalinga. Ji būtų žuvus tik tada, jeigu naciizmas būtų laimėjęs, nes naciizmas, kaip generolas Karvelis nurodo, bandė pabudavoti Ostlandą ant lietuvių kaulų.

Jau laikas prasiblaivyti visiems lietuviams. Kam rūpi matyti gražią ir laimingą Lietuvą, tas turi dabar atsimesti nuo smetonacių ir stoti į talką Lietuvai atstatyti savo gyvenimą į normalės vėžės ir žengti progreso keliu.

TARPTAUTINIO SOLIDARUMO SVARBTA

Visų demokratių kraštų kooperacija buvo ir tebėra reikalinga laimėjimui karo, bet ji bus tiek pat reikalinga ir po karo ne tik taikos palaikymui, bet ir geriauko užtikrinimui. Pasaulis dabar yra viena didelė valstybių sąjunga. Kas seniau buvo provincijos vienoj valstybėj, tas šiandien valstybėj pasaulyje. Tikrenybėje, dabar valstybių reikalai labiau rūšiasi tarpusavyje, negu seniau rūšdavosi provincijų reikalai.

Gerlaikis po karo bus užtikrintas tik tai tuomet, kada visos šalys kooperuos nors svarbiausiais klausimais, kaip tai valiutos, prekybos, transportacijos, žaliavos ir kitais klausimais. Šio kontinento gerbūvis priklauso nuo rinkų, kituose kraštuose. Kiti kraštai negalės duoti rinkų, jeigu nebus jiems duota pagalba atsistatyti iš po karo arba praplėsti savo industrija, kur jos dar nėra. Orinio judėjimo likimas surištas su jvairių šalių kooperacija. Taip pat ir kiti dalykai.

Yra surasta, kad šalis, jeigu ji atsilikus industrialiai, yra prasta rinka, nors ji būtų ir labai didelė. Taipgi yra surasta, kad industrinė šalis vistiek turi daugiau pareikalavimų, nors jos industrija duoda daug gaminių. Senas įsitikinimas, kad jeigu šalis įsigys savo industrija, tai ji nieko nepirks iš lėty, visai sugriuvo. Juo geriau šalis gyvena, tuo daugiau perka iš kitų. Tuo tarpu didesnė pusė pasaulio paskendus skurde ir atsilikime. Reikia padėti jai atsikelti.

Norint matyti pasulyje gerlaikį, reikia kovoti už tautų kooperaciją. Jeigu po šio karo vėl įsigalės monopoliai, varžytinės už rinkas ir t. t., tai nedarbas užklups visas šalis ir žmonės turės kentėti išnaujo krizį.

Dabar nauja gadynė ir reikalinga žmonėms moderniskai galvoti ir veikti. Seni keliai visai netinka.

Raudonosios Armijos lietuviškos vienetės leitenantas Bronius Tinteris tēmyja per žiūrą vokiečių pozicijas, kurias daug lietuvių artilerija.

APŽVALGA

Nenori Pergalės ir Taikos

Šiandien rodo aišku, kad jeigu jau matome demokratiją laimėjimo dieną, tai aišku tikrai tam, kad Ruzveltas, Čiorčilis ir Stalinas sugėbėjo išdirbti tinkamus planus, apjungti didžiąsias jėgas ir tinkamai panaudoti jas prieš nugalėjimui.

Jeigu jie nebūtų radę kalbos, jeigu jie nebūtų sudarę Jungtinių Tautų branduolio, priešai būtų laimėję.

Taipgi gali būti aišku, kad taika dideliame laipsnyje priklauso nuo jų vadovybės. Jų išmintis, jų troškimai patarnauti žmonijai yra didžiausia garantija pasauliui.

Visiems, kurie nekencia hitlerizmo ir kitokio žmonių priešų, reiktų stoti už tų vadų pečių, padėti jiems pravesti savo planus. Ypatingai tą reiktų atminti darbo žmonių ir mažų tautų vadams, nes hitlerizmas ir jo sėbrai yra didžiausi darbo žmonių ir mažų tautų priešai.

Bet kaip ištikrųjų yra? Iš kur tie žmonės daugiausiai trukdymų susilaukia?

Tikėsit, ar ne, bet tie trukdymai šiandien, jeigu palikti nuosaliai atvirus hitlerininkus, paeina iš socialistų pusės.

Pas mus, Kanadoj, šiandien didžiausias Ruzveltas, Čiorčilio ir Stalino pastangų priešais yra CCF vadai, kurie tauškia apie įvedimą socializmo Kanadoj.

Ką tik tie didieji žmonijos vadai daro, jiems vis negerai.

Amerikos, Anglijos ir Sovietų Sąjungos atstovų konferencija Amerikoj, kad išdirbtų pamatus naujai Tautų Lygai, niekinama visokiąs žodžiais.

Jie visur mato "imperializmą" ir kitokius galus, nors spauda didžiausiomis raidėmis pranešinėja išlaisvinimus įvairių miestų ir miestelių.

Įdomu ir tas, kad Ruzveltas, Čiorčilio ir Stalino pastangos sumušti hitlerininkus ir kurti pastovią taiką visaiap kandžiojama ir lietuvių, lenkų ir kitų mažų kraštų "gelbėtojų" spaudoj. Primitant visokius pardavimus

Puiki Taktika

Dorothy Thompson, kuri visumet komentuoja įvairiais pasauliniais klausimais, pastaruoju laiku plačiai aprašė, kaip Raudonoji Armija pasirodė Rūmūnijoje.

Ji pažymi, kad Sovietai labai gudriai pasielgė su Rūmūnija. Ji tenai laimėjęs daugiau per kelias dienas, negu fašistai per kelius metus.

Kada Bucharešto gatvėmis pramarsavo Raudonoji Armija, tai tuojaus po to maršavę gatvėmis paleisti

ANTANAS VENCLOVA

Tėviškai ir Mylimai

Aš nežinau, kodėl mintis vis grįžta prie marių ošiančio vandens, prie sidabrinių jovarų ir liepų, prie auksu spindinčio rudens,

Prie gervių, lekiančių tolyn per daubą, Nuraudusių aukštais klevais, Prie putpelų, kur juokias ir kvatojas Ant lauko ežios ties javais,

Prie debesų, blankių, lyg lino pluoštis, Sustingusių viršum kapų, Prie straigės, kur nakčia taip tyliai šliaužia Šalnos išmargintu lapu.

Tur būt, dėl to, kad tu kadais gėrėjais Lelijos žiedu vandenį, Tur būt, dėl to, kad mūsų langus temdė, Klevai, sėrmukšniai kruvini,

Tur būt, dėl to, kad mes ilgai stovėjom Po rastaščiais rudens klevais, Tur būt, dėl to, kad įjome ne kartą Ežia rasota ties javais.

O gal dėl to, kad debesys lininiai Mus gaubė tolimoj šaly, Kurios užmiršti niekad negalėsiu, Kaip plakt, širdie, užmiršt tu negali.

Aš nežinau, kodėl mintis vis grįžta Į kraštą tarp tamsių miškų, Į mėlynų akių bedugnę gelmę, Į kvėpiančias vilnis plaukų,

Į veido giedrą, liūdesį ir skausmą. Gal būt, tokia brangi esi, Kad tu manoji prarastoji laimė Skausme, svajonėj, liūdesy.

Ir kai mes, šautuvą suspaudę rankoj, Atakon veržiamės, juntu — Kulka į priešą — vis arčiau tėvynę, Arčiau gimti namai ir tu.

je priklauso, bet sulig jų darbų.

Čiorčilis, Stalinas ir Ruzveltas gali būti vadais tokių ar kitokių partijų, bet jie savo veiksmais įrodė, kad jiems apeina sumušti nacius ir kitus "taikos ir civilizacijos priešus, atsteigti taiką ir padėti pamatus geresnei ateičiai.

Kas nori trukdyti jų siekiams, tas tiesiog nenori, kad demokratija laimėtų ir taika būtų atsteigta.

CCF Saskačevanoj

Alfred C. Campbell, Tribune reporteris, rašo tame laikraštyje, kad CCF valdžia Saskačevanoj, nors ir su "socialistiniais" obalsiais išrinkta, eina ne prie socializmo, bet prie tokių reformų, kokų žmonės tenai senai reikalauja.

Jis numato, jeigu ta valdžia įves visus savo užsibrėžimus, tai fermerių padėtis bus žymiai geresnė.

Bet jis numato ir pavojų. Nustatymas prieš federale valdžią, sako jis, gali priversti Douglas valdžią prie žalingų žygių.

Pirmuoju tos valdžios žygiu prieš federale valdžią jis numato užsimojimą panaikinti federalės valdžios įvestą Wartime Labor Relations Akta.

Tą akta visi darbininkai gyvė ir jeigu ji panaikintų, tai ne tik darbininkams būtų žala, bet ir reacionieriams pasitaraučių, nes pastarieji laukia tik progos, kad palaidoti tą įstatymą.

Jeina, kad gerovės žmonijai siekia tikrai smetonininkai, pilsudskininkai, Michailovičiaus cėnkai ir kiti tokie.

Zinoma, demokratijos priešai negi gali norėti, kad demokratija laimėtų. Bet joku būdu negalima įsivaizdinti, kas suvedė ju į jais socialistus, save darbo žmonių gynėjais besivaizdinčius.

Nejaugi šio kontinento socialistai taip išsigimė, kad nebegali matyti, kur juos veda jų politika. Nejaugi jie jau nusirito į trockistinę balą.

Žmonės reikia vertinti ne iš vardo ar kokiai partijai ir išdavimus.

Ar žinote, Kad:

Medžio piūvenas, o ypač spygliuotų medžių piūvenas, galima paversti į cukrų. Stebėtinai didelis nuosimtis cukraus ištraukiamas iš piūvenų. Iš toono piūvenų, sumalus jasias ir miltus ir dadėjus tam tikrus chemikalus, ištraukiama pusė tono cukraus, kuris vėliau paverčiamas į alkoholį ir pagamina apie 50 galionų stipraus alkoholio. Iš vieno galiono spirito, pagaminama bedūminio parako del 12 rankinių granatų.

Dėka cheminės laboratorijos žmonių, kurie surado būdą iš piūvenų gaminti spirity ir paraką, seniau niekam nevertos didelės krūvos piūvenų, palei didžiąsias medžio lentpiūves, dabar pasitarauja laimėjimui karo.

Cukrus gaunamas iš piūvenų nėra naudojamas del gerimo. Bet jį galima pervalyti, reikalui esant, ir paversti į valgomąjį stalo cukrų. Tik šiandiena toks procesas nebūtų praktiškas, nes per brangiai kainuotų.

J. S.

ŠYPSENOS

Būk Atsargus

Aš labai myliu jūsų dukterį. Aš kentėčiau iki mirties, jeigu jai kuomi nors nusidėčiau.

Tavo tiesa. Aš gerai žinau tą mergelę.

Ir Jis Laukia

Aš išgulėjau nemiegodama išsitas valančas, laukdama tavęs pareinanti iš to prakeikto klubo.

Tai koks supuolimas. Aš klube sėdėjau laukdamas, kad tu gerai įsimigtum ir nenubustum, kada aš pareisiu.

Pagal Reikalą

Ji: — Kodel tu vienams sakai, kad sugavai žuvį 25 svarų, kitiems tik 10 svarų, o dar kitiems tik 5 svarų? Ji: — Aš niekad nepasakoju žmogui to, kas jam netiktėta.

Dar Vis Gyvi

Vienas Keleivio skaitytojas, netekęs kantrybės, pradėjo skystis kitam to laikraščio skaitytojui: — Pasakyk, kam mums bereikalingas toks laikraštis? Šlykštu darosi skaitant jį.

Taip, — atsakė kitas, — bet atmint, kad tebėra Hitleris, Michailovičius, Smetonukas ir kiti. Kas gi juos užstos?

Pastabos

Lietuvon sugrįžo garbingoji generolo Karvelio divizija. Apie ją buriasi visi jauni Lietuvos patrijotai.

Netrukus iki Lietuva turės didelę savo armiją.

O smetonininkai vis verčia, kad amerikiečiai sustaty savolarmiją į Lietuvos lietuvių teisių gynimui.

Jeigu pačių lietuvių atnūja neapngins lietuvių teisių, tai amerikiečiai dar labiau neapngins.

Bet smetonininkams ne tas rūpi.

Jie nori tokius armijas, kuri apgintų smetonachus nuo Lietuvos liaudies ir jos armijos.

Tokie dalykai neatsitiks.

Ilgą laiką omė iki Lietuvos žmonės nusikratė Smetonos režimo.

Sunkiai teko kovoti, kad ta laisvė atgautų.

Lietuvių divizija turėjo prasiskinti kelią į Lietuvą net nuo pat Kursko.

Tų laimėjimų niekas iš Lietuvos žmonių neatims.

Juokingai ir keista, bet Kanados reacionieriai nepaliekia neapverstos akmens savo atakose ant liberatų valdžios.

Ji negerai veda karą, ji nesirūpina veteranais, ji nesirūpina viskuo, sako konservatūrai.

Bet gi niekad valdžia taip daug atydos nekreipė į tuos visus dalykus, kaip dabar.

Kada Kanadoj buvo Beneto valdžia, tai ir veteranai turėjo stovėti suplainėse.

Jeigu kuris ko pareikalavo, tai gaudavo policijas buožę per galvą.

Konservatūrai dabar Ontariją valdo. Ir ką jie daro? Ar padėda jie pastatyti namus kareivių šeimynoms? Nieko panašaus.

J. Novogrodskas, CCF lietuvių grupės sekretorius, gerinamasis prie katalikų, sako, kad Kanadoj tik dvi srovės: socialistų ir katalikų.

Kad pažangiečiai sudaro 90 nuosimėjų visų Kanados lietuvių, jis "nežino."

Tuo tarpu tai "socialistų srovė" niekad negali išeiti iš tužino narių.

Italijų katalikų vadai labai susirūpinę taip vadinamais "katalikais komunistais."

Mat katalikų unijos susidėjo su komunistų ir socialistų vadovaujamos unijomis.

Nekurie neužmiega ieškodami būdų atskirumui katalikų unijų nuo tos federacijos.

Paryžiaus požeminei armijai iš 15,000 narių vadovavo irgi komunistas.

O kad toj armijoj buvo ir katalikų, tai negali būti abejones.

Tito nesigima, kad komunistas. Bet jo armijoj irgi yra daug katalikų.

Pasaulio reacionieriai tikėjosi sunaikinti komunistinę ideją su Hitlerio pagalba, bet išėjo priešingai.

Niekas taip daug nepadėjo komunistams pakilti, kaip šis Hitlerio karas.

Atrodo, kad reacionieriai labai apsigavo.

Veją sėjo, o audrą piauana. Nekuriems bus dar blogiau. Kiti neteks galvų.

J. Y.

Ka

Kurlink

Iš Pietų Amerikos, Brazilijos ir Italijos, kelse Jungtinių

Rugpjūčio Brazilija pasiekė jai ir 12 šių metų, jos pirmieji Italijoje. Kūjos fronto lakūnai.

Viskas būtų nebūtu to, dėtis Brazilijos, prašė, reikėmėi, reikėmėi, vietas skėmėi, tai nustatė, Rios, jos visimėi, Goes, kuris, ty metų, a, kunuolų, Paulo, stulė, misterio, Dun, reštinėmėi, reikėmėi, už, nėms, Tautos.

Valdžios, ta "Amerik, Draugija", torjum buvo, neforus, Rob, draugijos, rikos, atstov,

Italijos, dalyvauja, daliniai, vald, ti vien, tui, atstov, kiek liberat, Bet antend, dimus, vyk,

Visa eilė, tu tebėra, nuogrūsti, užkampius, pasirodyti, ro, nei, Siam, riam, kaitam, re, Luis, C, astūoni, me, lėjime.

Kai Braz, ra Vokietija, mo sugrįž, veikėjų, k, dentui, Vars, racija, Nor, tus demokr, frontas, Va, tiestą, rank, tremtiniai, j, jmuosau.

Perėitę, Brazilijos, ris Oswald, vo labai, po, demokratija, ta kova, p, sistinę, pulk, ku, kad, jo, darė, nemal, je šalyje.

Nuo Jung, zilija, žinom, demokratija, Brazilijos, yra toks, da, valė, rūpini, demokrati, tynų, Ameri, taip, pat, ir, jos, — Vil,

Urvog, jėvė, Lietuvos, Demokra, bet ypating, gyvena, jau, das, Radio, quodamos, vieną, lietu, pasirėngusi, miusi, jo, na: Lietu, vo vokiškių, nių, Raud, trišukina, dingtosius, komai, verž, mę, ir, Ber, no srove, g

Ką Kiti Rašo ar Sako

Kurliuk Brazilija?

Iš Pietų Amerikos respublikų Brazilija yra didžiausia ir įtakingiausia. Ji stovi eilėse Jungtinių Tautų.

Rugpjūčio mėnesį 1942 m. Brazilija paskelbė karą Vokietijai ir Italijai. Liepos 12 šių metų Brazilijos armijos pirmieji daliniai išsikėlė Italijoje. Kiek anksčiau Italijos fronte pasirodė brazilų lakūnai.

Viskas būtų gerai, jeigu nebūtų to "bet". Vidaus padėtis Brazilijoje darosi vis prastesnė. Valdžios stiprėjanti reakciniai elementai. Į atsakingas administracines vietas skiriami asmenys, pikatai nusistatę prieš demokratiją. Rio de Janeiro policijos viršininku paskirtas de Goes, kuris pabaigoje pereinamųjų metų atidarė masininių kanuolių ugnį prieš Sao Paulo studentiją. Karo ministerio Dutra įsakymu, areštuojami veikėjai, kurie reiskia užuojautą Jungtinėms Tautoms.

Valdžios įsakymu uždaryta "Amerikos Prietelių Draugija", kurios organizatorium buvo liberališkas generolas Robelo. Prie šios draugijos priklausė ir Amerikos atstovybės nariai.

Italijos karo frontą, kur dalyvauja ir brazilų armijos daliniai, valdžia neleidžia vykdyti nei vienam korespondentui, atstovaujantiems bent kiek liberališką laikraštį. Bet antidemokratija gavo leidimus vykdyti Italijoje.

Visa eilė žymių demokratų tebėra kalėjimuose. Kiti nugrūsti į tolimų provincijų užkampius, kad jie negalėtų pasirodyti nei Rio de Janeiro, nei Sao Paulo, nei kuriam kitam žymesniam centre. Luis Carlos Prestes jau aštuoni metai laikomas kalėjime.

Kai Brazilija paskelbė karą Vokietijai ir Italijai, namo sugrįžo daug ištremtų veikėjų, kurie pasiūlė prezidentui Vargas'ui savo kooperaciją. Norėta sudaryti platų demokratiniai-nacionalistų frontas. Vargas atstūmė ištiestą ranką. Tūli sugrįžę tremtiniai buvo padėti kalėjimuose.

Pereitą mėnesį rezignavo Brazilijos užsienio ministras Oswald Aranha. Jis buvo labai populiarius, pritariąs demokratijai. Jis vedė griežtą kovą prieš Argentinos fašistinę pulkininkų klia. Aišku, kad jo rezignavimas padarė nemalonų įspūdį ir šioje šalyje.

Nuo Jungtinių Tautų Brazilija žinoma, neatsimes. Bet demokratijos atsteigimas Brazilijos vidaus gyvenime yra toks dalykas, kurio privairo rūpintis ne tik brazilų demokratai, bet ir visa Lotynų Amerikos demokratija, taip pat ir Jungtinės Valstijos. — Vilnius.

Urugvajiečių Džiaugsmas Lietuvos Laisvinimu

Demokratiškas pasaulis, bet ypatingai lietuviškas, gyvena jaudinančias valandas. Radio bangomis perduodamas žinios verčia kiekvieną lietuvį patriotą būti pasirėngusiu sutikti linkmiausią jo gyvenime naujieną: Lietuvos išvadavimą iš po vokiškųjų okupantų! Šaulioji Raudonoji Armija triumfuoja be atodūsiu nuodinguosius žalčius ir nesulaukiamai veržiasi į Prūsų žemę, ir į Berlyną. Jau Nemuno srove grįžta piktieji hit-

lerininkai į savo "faterlandą". Tačiau grįžta mūsų melsvuojū Nemunėliu su suplyšytomis širdimis, taip kaip dera tikriesiems žmogžudžiams.

Vilnius! ... Mylimasis mūsų Vilnius, šiuos žodžius išrašant, nuo Gedimino kalno jau mato atžygiuojančius savo laisvintojėlius — narsiuosius Stalino bernučelius, kurių prysakinėse kaip lūtai kaujami mūsų mieli bročiai — Paleckio, Vitkausko, Karvelio raudonieji kariai. Išvergintas, iškanikintas mūsų Vilnius, su savo ryžtingaisiais partizanais, su savo nepalaužiamais laisvės dvasia, baigia perkenėti nuožniąją vergovę ir stoja su didžiausiu ilgėsiu ir su milžinišku entuziazmu priimti Laisvės arus ir aukėtai iškelti garbingąją Tarybų Lietuvos vėliavą.

Kaip minėjome, Nemuno vanduo jau neša bėgūčių sudraskytus kūnus. Jūs neša pro Kauną į Kursių marias! tai, nelyginant, pranašavimas, pašeim Kaunui ir visai mūsų Tėvynėi, jog tuoj po Vilniaus išvadavimo čia pat galas ir visai vokiečių naciskajai galybei.

Išmušė Lietuvos išvadavimo valanda! Šį kartą žiaurusis priešas, amžinas lietuvių tautos priešas, — vokiečiai, — liks parblokštas ir nebespakils daugiau! Mūsų Tėvynė, deka. Didžiajai Tarybų Sąjungai, deka šauiniai rusų tautai, ir tūkstantį kartų deka genialiajam karvedžiui STALINUI, netrukus atgims iš naujo ir sieks laimingo tarybinio gyvenimo!

Esame tikri, jog visai neūdligo sudrebins orą Maskvos patrankų salvės, sveikindamos Vilniaus, Kauno, Karaliaučiaus, Tilžės atgavimą.

Spaუdžiasi plieninis lankas aplink hitlerinę Vokietiją. Prancūzijos ir Italijos teritorijose garbingai skinasi kelią sąjungininkų armijos Vokietijos širdi.

Savo patriotinį entuziazmą išvakarėse mūsų gimtojo krašto išlavavimo, nukreipime į paramos darbą. Dirbkim šioje taurioje Artilerijoje mūsų brolių ir sesių pagalbai! Padvigubinkime paramos mantą nacių išvergintai Lietuvai!

Sioje sprendžiamoje laimėjimo valandoje, atlikime. Urugvajaus lietuviai, savo antifašistinę pareigą! Atlikime visi ir kuo tik galim. Sutrimitavus triumfo garsams — jau bus nelaiškas!

Tegyvuoją didvyriškoji Raudonoji Armija, mūsų brangiosios Tėvynės išlavintojai!

Tegyvuoją mūsų tautos didelį draugą — STALINĄ! — Darbas, Urugvajaus lietuvių laikraštis.

DAUG MOKYKLŲ BE MOKYTOJŲ

WINNIPEG. — Preirijų provincijose daug mokyklų negali gauti mokytojų ir dėl to negali pradėti mokslo.

Mokytojai sumažėjo iš prieštasties pašaukimo nekurių mokytojų į armiją, bet dar labiau dėl to, kad kiti nuėjo dirbti į dirbtuves, kur daugiau galima uždirbti.

Albertoj, Saskačevanoj ir Alintoboj virš 500 mokyklų dar neatidaryta.

Seržentas Olin Dows, Jungtinių Valstijų armijos, moki visi pasidavė. Čia matote kėdamas gerai vokiečiai, įkalbėjo 56 vokiečiams, kad jie geruoju pasiduotų ir jie visi pasidavė. Čia matote juos pasiduodant tam Amerikos kareivniui.

Esam Kelyje Linkui Galutinai Pergales

Specialiai Liaudies Balsui

Rašo Generalmajoras Vladas Karveičis

MASKVA. (Per Bevielį). — Šios dienos yra laimingos dienos mūsų Sovietų Lietuvai. Mūsų įsienėje prie vokiečių įsiveržėlių Raudonosios Armijos sumušti. Hitlerininkų gaujos, kurios per tris metus valdė mūsų kraštą, naikinamos ir valomos iš Sovietų Lietuvos.

Vokiečiai įsiveržė į mūsų kraštą kaip banditai ir žmogžudžiai. Su dar negirdėtu žiaurumu, jie žudė Lietuvos piliečius, deportavo mūsų vyrus ir moteris vergiškiems darbams Vokietijoje, atminėjo į mūsų valstiečių žemę. Suilg vokiečių skaitlinių, veik 30,000 vokiečių kolonistų, nemažai skaičius olandiškų fašistų ir kitų vokiškų korikų buvo apgyvendinta Lietuvoje.

Vokiečiai bandė sunaikinti Lietuvos valstybę, išnaikinti patį Lietuvos vardą ir išbudavoti vokišką "Ostlandą" ant mūsų žmonių kaulų. Kaip kad senovės krusadėriai sunaikino mūsų gimines prūsus, taip hitlerininkai norėjo sunaikinti visus Lietuvos žmones.

Bet jų planai buvo suardyti.

Kanados Sovietų Draugis-kuo Nacionalis Komitetas siunčia Sovietų Sąjungon kelis šimtus piešinių ir 60 skulptūros kūrinių. Čia matote tris iš jų. Tai "Eskimo Mother and Child" (kairėje) ir "Goalkeeper" (dešinėje), abu Francis Loringo kūrinių. Viduryje — piešinys, "Benedicta", R. S. Hewtono kūriny.

tas ir 3 geležkelio stotis. Veržiamosi linki Lietuvos rubežias, divizija sunaikino apie 20,000 hitlerininkų ir suėmė nemažai belaisvių ir ginklų.

Už pasekmingas militariškas operacijas, lietuvių divizija gavo daug padėkos nuo vyriausio komandieriaus, maršalo Stalino, ir nuo fronto ir armijų komandierių. Apie 4,000 eilinių, puskarininkų ir karininkų iš mūsų divizijos buvo apdovanoti vyriausybės ordenais ir medaliais, o raudonarmietis Viktoras Jacenavičius ir leitenantas Vaclovas Bernotėnas buvo pagerbti suteikiant Sovietų Sąjungos didvyrių titulus.

Divizijos eilėse randasi Lietuvos darbininkų, valstiečių ir intelektualų atstovai. Daugelis senų Lietuvos armijos karininkų pasižymėjo kovose. Pavyžiū, pulkininkai Surkus, Urbšas, Matieka, Peltonis, leitenantai Lunė, Šimonaitis, Ramanuskas, Jaluntas, Čiunis, Tagvadas, Sargelis, Gaide-mauskas, Daugėla, Marcinkus, Aneikis, Lisauskas, Lukoševičius ir t. t. Puikiai atsižymėjo ir reguliariai Raudonosios Armijos lietuvių karininkai, kaip tai: leitenantai Aleksandravičius, Vienskis, Žolneris, Meigelis, Jurevičius, Sadevičius, Dambrauskas, Kudla; viršila Gintautas, puskarininkai Smilga, Žolotas, Astrauskas, Aleksisnas, šeši Stankų broliai ir daugelis kitų.

Mūsų išlavinti žmonės visomet atrims didvyriškus jų žygius. Kartu su kitų Sovietų žmonių broliškais kareiviais, lietuvių divizija pasiekė savo tikslą 1944 metų liepos mėnesį, laike sukaktivių Žalgirio pergalės, į ją įtvirtė Lietuvos kaip pergaletoja. Mums smagu pranešti Lietuvos žmonėms ir mūsų Sovietų Lietuvos vyriausybei, kad mes išpildėm savo prižadą ir atnešėm savo vėliavą garbingai ir pergalingai į išlavintą Lietuvą.

Kaip senas Lietuvos karininkas, peraitais metais aš kreipiausi į savo žmones, kad nepasiduotų apgavimėms vokiečių prižadams ir baikotuoju vokiečių paskelbtą mobilizaciją, kurios tikslas buvo įtraukti lietuvių į hitlerininkų armiją ir įvairius gensteriškus būrius, legijonus ir batalijonus. Tuo pačiu metu aš pareiščiau savo gily įsitikinimą, kad Raudonosios Armijos laimėjimai sutriuškins kruvinas hitlerininkų ryklių iltis ir Sovietų Lietuva vėl bus laisva.

Mano viltis išsipildė. Mes, lietuviškos divizijos kariai, maršuojame išlavintais Sovietų Lietuvos keliais, mieliai žmonių sutinkami ir sveikinami. Mes valome kelią Lietuvos laisvei ir vejame lauk juoduosius vanagus, hitlerinę naktį iš Lietuvos. Kur tie šmeižikai, kurie teigė, kad lietuviškos divizijos nėra, ir kad jeigu ji egzistuoja, tai ji niekad nematys Lietuvos? Jie nušluoti į istorijos sąšlavyną, jie ritasi linki bedugnės kartu su piešikiška Hitlerio Vokietija. Bet mūsų lietuviška divizija egzistuoja ir jos didvyriški žygiai sudarys jaudinančius puslapius užrašuos garbingos Lietuvos žmonių kovos prieš vokiečius įsiveržėlius, ji atneša Lietuvos žmonėms laisvę ir šviesią dieną ir ji sudarys stiprų nugarkaulį del būsimo Sovietų Lietuvos Respublikos armijos.

Saugokit Sveikata

Rašo Dr. J. J. Kaškiančius

Aukštas Kraujo Slėgimas Ir Vitaminas A

Aukštas kraujo slėgimas (hypertension, high blood pressure) — visuomet rimtas ženklas bet kam ir bet kada. Gali jis kada pasirodyti tik laikinai, dėl tam tikrų apčiuopiamų ir suvaldomų priežasčių. Baimė, išgąstis, pyktis, rūpėtis arba taisy koks didelis sąjudis, stoka miego ir poilsio, didelis nervų įtempimas kilstelia kraujo slėgimą arterijose. Tokiam sąjudimui perėjus, susireguliuoja ir kraujo slėgimas. Tačiau, jei tokie jausinimai sąjudžiai nuolatai baldoja žmogaus organizmą tai jie sutrikdo ir fiziologinio organizmo reiskinius ir sudaro užsienio pamato pastoviai aukštam kraujo slėgimui.

Gyvenimas Laisvoje Lietuvoje

Rašo L. Budreika (Specialiai Liaudies Balsui)

VILNIUS. Čia išėina jau du lietuviški laikraščiai, Tarybų Lietuva ir Tiesa. Šie laikraščiai duoda daug jomių žinių apie grįžimą normalaus gyvenimo Sovietų Lietuvoje.

Sovietinės knygos lietuvių kalba, išleistos Lietuvos Sovietų Socialistinės Respublikos valstybės leidyklos, jau parduavinėjamos Vilniuje. Jų tarpe Stalino apie didįjį patriotinį Sovietų Sąjungos karą ir virš 50 kitų, parašytų lietuvių ir kitų sovietinių autorių nuo išsiveržimo karo.

Kinoteatras "Pergalė" buvo pirmas atidarytas Vilniuje ir rodo sovietinę filmą "Ji Gina Tėvynę."

Tarp sporto organizacijų, kurios pradėjo veikti sostinėje, yra Žalgiris, kurioje randasi garsieji futbolės loškiai: Urbonas, Tumas, Pasnevičius. Pirmos rungtynės įvyks šiomis dienomis, Žalgirui stojant prieš militarinės vienutės grupę.

Nekurie sportininkai išvyksta į Maskvą. Jų tarpe randasi Vitrijonas, Kalpokas, Litovskis. Jie dalyvaus sporto rungtynėse tenai.

Tiesa praneša, kad šimtai jaunų vyrų ir moterų kasdien atvyksta į savivaldybės raštine ir siūlosi dirbti prie atstatymo darbų. Jų tarpe yra daug buvusių partizanų, taipgi jaunų lietuvių, kurie buvo išlavinti iš nacių kalėjimų.

Vadovaujant buvusi a m partizanai Liepiaičiui, 200 jaunų lietuvių atstato geležkelių tiltus. Kauno jaunimas skubiai taiso vandens ir elektros priemones, kurias vokiečiai išsprogdino.

Vilniuje pradėjo veikti industrinis bankas. Savivaldybės socialio gerbūvio departamentas pradėjo registruoti pensijonierius ir invalidus. Kiekviena diena veda Lietuvos respubliką artėian atsteigimo normalaus gyvenimo.

ARGENTINA FASISTŲ STABAS AMERIKOJ

WASHINGTON. — Valstybės sekretorius Cordell Hull pereitą savaitę nurodė, kad Argentina yra fašistų štabas vakariniame žemyne. Jis pažymėjo, kad po karo naują tautų saugumo organizaciją veikiausiai visų pirma turės atkreipti akis į

Fiziniu atveju, smulkučutės inkstų arterijos lošia įžymią rolę. Kai jos, dėl kokios priežasties, perdaug susitraukia ir susiaurėja, tai sunkiau pasidaro šrozėiai kraują per jas perkošti, pakyla kraujo slėgimas.

Yra fiziologų susekta, jog inkstai, inkstų narveliai gmina kokią tai slėgiamąją sunką arba slėgiamąją veiksnį (pressor factor), kuris suvaldo ir sukontroliuoja bendrą arterijų toną, — t. y. jas kiek sutraukia arba praskleidžia, pakelia arba nužemina jose kraujo slėgimą.

Ir yra susekta keletas fizinių išorinių veiksnų, kurie paveikia slėgiamąją inkstų mechanizmą. Vienas tokių veiksnų yra vitaminas A. Arba pats vitaminas A arba kokios su juo susiję priemaišos.

Daktarai Pond ir Rosen parinktiems ligoniams duodavo kas diena vitamino A didžiulėmis dozomis, bent po 200,000 vienetų per dieną. Pirma to, visų tų ligonių kraujo slėgimas buvo aukštokas. Bevartojant vitamino A, daliai tų ligonių kraujo slėgimas palengva ėmė eiti žemyn.

Ir dauguma taip tyrinėjamųjų ligonių reagavo priešankiai ligesniam laikui. Visų jų kraujo slėgimas bent kiek pasidarė žemesnis. Kai kuriems tai ir žymiai žemesnis. Ir nebuvo paimtyta jokių netikusių, neigiamų pasekų nuo tokių didelių vitamino A dozų.

Yra kai kurių fiziologų susekta, jog didelės vitamino A dozų, duodamos laboratorinių šunims, kuone per pusę sumažina inkstų išskirtoją nudėvėtą medžiagą urea. Fiziologai mano, kad tokiu būdu tas vitaminas A sutrikdo fiziologinį slėgiamąją mechanizmą, kurį padaro inkstinių arterijų susigūnybimas.

Taipgi labai galimas dalykas, kad tas slėgimą žeminąs vitamino A veiksmas nėra koks specifiškas paties vitamino A veiksmas bet kokios nors jojo priemaišos veiksmas. Kokie nors cheminiai dėsniai, visai neturįjokio vitamino efekto, bet tik prisikabinę prie vitamino A arba su juo susimaišę, gali būti tie kraujo slėgimo žemintojai, žemesni ir už patį vitamino A.

Argentina. Manoma, kad Argentina gali įsileisti iš Vokietijos pabėgusius nacių vadus.

Jaunimo Choras Ruošiasi Darbui Naujam Sezonui

Pradžiai Rengiamas Balsus

MONTREAL. — Jaunimo choras ir dramos grupė, kurie, kaip paprastai, vasaros laikui savo veikimo aktyvumą sumažina — atostogaujant, pradeda vėl ruošis visu tempu naujam, ateinančios žiemos sezono veikimui.

Jaunimo choro ir dramos grupės valdybos, susirinkusios sykiu, nuodugniai apdiskusavo ateities veikimo meną sruotyje, nuo ko daug priklauso visas Montrealo lietuvių pažangus, demokratinės minties organizacinis veikimas. Valdyba iš savo pusės pasiruošusi daryti viską, kad nugalėti visus sunkumus, kurie kyla dėl mūsų visų aktyvaus remimo Kanados karo pastangų — labiausiai, tai kad daugumas choristų jautulių-vyrų išėjo į armiją. Ji nori šiais metais pastatyti Jaunimo chorą ant tvirtų pamatų, kad galėtų tarnauti ir toliau savo meninėm jėgom visom Montrealo lietuvių organizacijom.

Kad sekmingai pradėti naują žiemos sezoną, tvirtai suvieniję iš pat pradžių Jaunimo chorą ir dramos grupę, valdybos nutarė, atidarymui naujo žieminio sezono, rengti **BALIŲ**, sekma dieni, rugsėjo (Sept.) 17 d., Point St. Charles lietuvių salėje, 01234 Charlevoix St.

Nors valdybos nutarė pakviesti laisvais visus ir visas choristus ir choristes bei meno mėgėjus ir mėgejas į šį rengiamą balių, visus ir visas tuos, kurie dabar dalyvauja chore ar bendrai meniniame veikime, arba dalyvavo pirmiau, tačiau, jei per nežinojamą adresų, arba per užmiršimą, kas nors liktų nepakviestas laišku, šis korespondentas valdybos įgaliotas pakviesti į šį rengiamą balių visus ir visas, kas dalyvauja, dalyvavo ar turėtų norą dalyvauti Jaunimo chore arba dramos grupės meniniame veikime. Todėl aš ir kviečiu visus ir visas, kas įdomaujasi dainomis ar meno veikimu, dalyvauti šiame šauniame ir linksmame Jaunimo choro ir meno grupės ruošiamam baliui, šį sekma dieni.

Laisva įžanga. Pradžiai 1.30 val. p. p.

Coro Mylėtojas

OTTAWA. — Nežinūrint to, kad Graikija buvo nacių okupuota, Kanada, per Raudonąjį Kryžių pasiuntė Graikijai 14,000,000 bušelių kviečių pašalpos. Viskas kainavo \$20,000,000.

Si Kanados pašalpa graikams be abejonės išgelbėjo šimtus tikstančių graikų nuo mirties iš bado.

Kaip pasirod, tai ir mūsų žemė motina nėra taip jau tvirta. Kai kada ją taip sudrebina, kad mūrai sugriūva. Pereitę savaitę ji suėbėjo Kanadoj ir Cornwall miestelyje daug žalos pridūrė. Čia matote porą vaizdų, kas tuomet tenai atsitiko. Dvi merginos sėdi ant laiptų prie namų, ant kurių sugriūvo kamino plytos. Dešinėje matosi pakrypus kaminas. 1,000 kaminių nuvirtu.

Aukos Lietuvos Žmonių Paramai

Pastaroju laiku aukų Lietuvos žmonių paramai K. L. Nacionalis Komitetas gaavo sekantį:

administraciją draugas J. Kairys prisuntė \$11.50. Aukotojai nežinomi. Prašome draugo Kairio pranešti komitetui, kas tas aukas sudėjo.

Draugas W. Kurila iš Pt. Arthur, Ont., nuo savęs prisuntė \$20.00.

Draugė Yvanaskienė iš Hamiltono, pridavė \$1.00 prie seniau surinktų aukų ir pažymėjo, kad praėjo laiko skelbime, buvo klaidingai atžymėta viena pavardė, būtent: buvo užrašyta žukauskas aukojęs \$300, o turėjo būti Žurauskas, aukojęs \$3.00. Taipgi draugė pažymi padarytą klaidą nepažymint, jog tuo laiku ant blankų buvo surinkta rinkėjų N. Yvanaskienės \$42.50 ir Kubiliaus \$5.50. Už praleidimą atsiprašau.

Siuo tarpu iš Hamiltono surinktų aukų gauta nuo S. Survilainis. Draugas surinko \$25.80 ir pridavė. Aukoję sekantį: F. Vaivila \$10.00; S. Survilainis \$5.00. Po \$1.00: J. Astyla, J. Rudokas, S. Grėbliūnas, N. Pampalas, Z. Laurinaitienė, J. Gugas, T. Survilainė, J. Stoken. Po \$0.50 centų: G. Kibik, K. Juknytė, A. Skuodis, M. Stukas, J. Guntovs.

Draugė P. D. Druktenienė iš Fl. William, Ont., prisuntė surinkusi \$86.00. Aukotojai buvo skelbti jos korespondencijoj.

Dr. V. M. Smith iš Fort Frances, Ont., prisuntė surinkęs \$20.00. Aukoję V. M. Smith \$10.00; T. Daukša \$10.00.

Draugas W. Mažėtis iš Dorthmouth, N. S., nuo savęs prisuntė \$5.00.

Draugas F. Kazokas iš Lethbridge, Alta., surinktų aukų prisuntė \$43.00. Aukoję: V. Bitte \$10.00; Po \$5.00 aukoję: F. Kazokas, A. Narušys, A. Ozbinas, V. Kazokas, J. Westhinkas, J. Peterškievičius \$4.00; M. Lašinskas \$2.00; I. Zebrauskas ir J. Svetojus po \$1.00.

Draugas J. Lesėvičius, Montreal, per K. Veikiantį Komitetą gautas iš Revelstoke, B. C., nuo M. Ivanauskos \$16.00 perdavė Komitetui. Aukotojai buvo paskelbti.

Draugas M. Vidruk, Winnipeg, Man., prisuntė \$64.00. Aukos gautos sekantį: per Ginkuvienę \$5.00 — aukoję J. Lepška. Per komitetą \$59.00. Aukoję: M. Vilkas, V. Zavadskienė, G. Paliliūnas po \$5.00; Gurdskienė ir K. Baniūsis po \$2.00. Likusieji \$40.00 sukelti per parengimą.

Draugas A. Yazakas, Port Radium, N. W. T., prisuntė surinktų aukų \$219.00.

Tai labai didelė suma iš tokios visai mažos lietuvių kolonijos. Aukų rinkimo darbas buvo atliktas draugų A. Yazako ir K. Pleckaičio iniciatyva. Aukoję: po \$10.00 A. William, A. Yazakas, A. Hoski, T. Valukonis, P. Swetz. Po \$5.00: S. Michlowski, H. Yurkevich, W. Zebrynski, C. Griton, C. Shukstes, F. Lypka, A. Johnson, M. Kolbaska, C. Plekts, C. Urbonski, D. Bagin, Y. E. Johnson, W. T. Harding.

Po \$3.00: K. G. Jahnsone, A. Amrazas, Joe Podgarney, O. Botofas, A. Korncga, J. Manchulenko, G. Bruce, P. Gallagher.

Po \$2.00: J. Buchmuller, A. Esty, H. Danielson, H. Maksymowich, M. Grzeblinik, M. A. Campbell, G. G. Spence, G. Klimaszewski, R. Doherty, W. Raba, J. Ladowski, J. Rhamulak, N. Tkachuk, J. Fraser, R. Jarvis, D. Gillis, A. Skrodzki, M. Taras, N. Japuneich, J. Myndzar, O. Albinson, J. Larson, J. Klinowski, T. Gavela, E. Wirta, F. Gebel, A. Anderson, J. Polowyj, J. Tymchyshen, N. Terlicki, E. Markuson, J. Daniluk. Po \$1.50: G. Zelys.

Po \$1.00: F. Hewick, W. N. Makela, J. Hall, J. D. Landells, A. Gunderson, J. Ozarechuk, B. Paulson, G. Pickney, C. Myszak, E. Steinack, M. Kuismi, E. Zobornya, J. Heikkänen, A. Flynn. Po \$0.50: G. Kehler.

Draugas J. Makasiew, iš Kapuskasing, Ont., atsilankydamas į Torontą atvežė ir pridavė \$196.70 surinktų aukų. Jis pats surinko \$81.00; draugas T. Varnelis \$92.00 ir Z. Abakas \$23.70.

Aukoję sekantį: Ant drg. Makasiewo blankos aukoję: J. Makasiew \$25.00; Visų Slavų Komitetas \$25.00; Po \$5.00: P. Bpirštis, B. Andriejus, Wm. Klapechuk. Po \$2.00: A. E. Braden, M. Piatka, Paul Bachuvicki, N. Tyschuk.

Po \$1.00: N. Z., M. G., F. Margewski, N. T. (pavardės pilnai neišskaitomos). Keturi aukoję po \$0.50 c. ir pavardės neišskaitomos. Astuoni aukoję po \$0.25 c. Pastarūsi taipgi neišskaitomos.

Ant drg. T. Varnelio blankos aukoję: M. Patkus \$30.00; T. Varnelis \$25.00; J. Zelnis \$10.00; T. Kairys \$5.00; A. Silchuk \$5.00; M. Mikula \$2.00.

Po \$1.00: P. Wozniuk, K. Kobec, M. Gorden, M. Piatka, A. Kobec, A. Gineluk, G. Morgelewski, W. Myryn, M. Paslauskis, J. Jarowoy, F. Boudarenko, J. Kozlo, T. Tapolny, A. Naumenko, N. Lukenovich.

Ant drg. Z. Abako blankos aukoję: Z. Abakas \$5.00;

A. M. \$2.00.

Po \$1.00: A. Potozchuk, K. Koblec, N. Paslamsky, Mere Urbas, P. Rocko, P. Woznik, M. Gorien. Po \$0.50 centų: F. Skola, W. Nužyn, N. Kipen, T. Kucij, T. Sawich, E. Suprunchuk, M. Priatka ir 4 pavardės neišskaitomos. Vienas 45 c. Vienas 30 c. Trylika po 25 c. Pavardės neišskaitomos.

Draugas M. Braukyla iš St. Catherines, Ont., per drg. A. Antanavičių pridavė \$10. Draugas Braukyla niekad neatsilekia nuo visų reikalų juos neparėmęs, taipgi ir šiame reikale jau savo auką priduooda nebe pirmą.

Visiems už gražų pasidarbavimą ir aukas, tariu Komiteto vardu širdingą aciu ir prašau ty, kurie dar neprišidėj, pasiskubinti su savo auką prisidėti.

A. Byras
K.L.N.K. Sekr.

Gausiai Parėmė Lietuvos Žmones

MONTREAL. — Rugsėjo 1 dieną gauau pakvietimą nuo draugų P. L. Kisielis atvykti pas juos ant pietų 3 rugsėjo, be atsisakymo.

Nuvykstame truputį po dvyliktos. Rądomė jau gražų būrelį svečių: Juraičių šeimyną, Jonelionų šeimyną, Čičinskus, Tamašauską, Vilki, Vėliau atvyko Uldukis.

Mums besikalbant, draugė P. Kisielienė atidarė to šlyto kambario duris ir pakvietė visus į vidų. Tai buvo ilgas kambarys, kurio viduje stovėjo ilgas stalas, apkrautas gražiais ir skaniais valgiais ir gėrimais.

Už kiek laiko Juraičių dukterys atsiprašė svečių, pareikšdamos, kad jos turi išeiti, kadangi yra užkviestos į vestuves. Mes, žinodami aukoję: Z. Abakas \$5.00;

(Nukelta ant pusl. 5)

DOMĖS LIETUVIAI

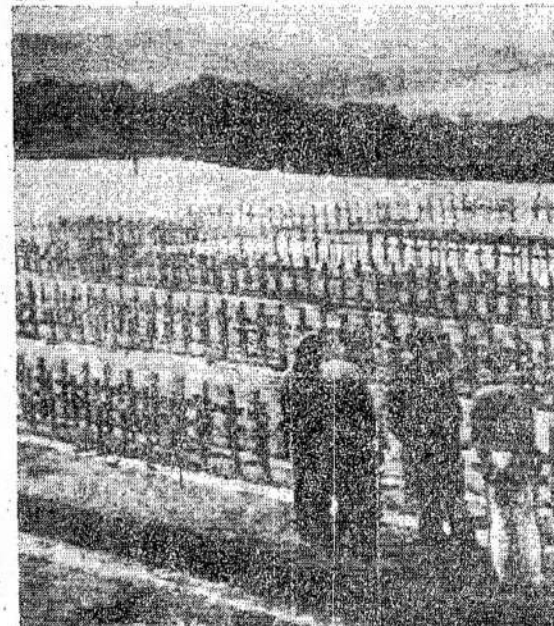
Jei jums reikalinga gerų drabužių žemiausia kaina, užsilkite pas mus ir pamatykite jų vertybę. Kiekvienas drabužis rankų darbu pasūtas iš mūsų persitrauktos geriausios angliškos medžiagos. Mes taipgi siuvame moteriškus drabužius ir kaštinius paltus. Taip pat siuvame del paugusių vaikų.

Style Tailors

Kostiumai vyrams ir moterims, gatavi ir padaryti sulig miterms. Duodame kreditan.

3647 St. Lawrence Blvd. Montreal, Que. LAncester 7465 Namų: HA. 9568

Atstovas: A. Furmanski

Du kanadiečiai ir du francūzai žiūri į kapines Djepo apylinkėje, kur palaidota 880 ka-

nadičių, žuvusių laike puolimo ant Djepo. Tai buvo pirmą invazija Francijos.

Gautos pamokos buvo panaudotos laike tikrosios invazijos.

JUOZAS BALTUŠIS

Baltieji Dobiliukai

(Tęsa)

Giedrame danguje, milijonų žvaigždžių apsuptys, šaltu sidabru degė mėnulis. Griūlo Ratai nuleido dišlių ir lėtu slinkimu sukosi regratyje. Zibuliuojančiu audiniu, lyg pasakų karalaitės tuhos, spindėjo paukščių takas. O žemėje, permatomu pūnesienos sidabru aplytose stepėse, tyliai vaikstinėjo galia rasa kvėpias vasaros vėjas. Lengvu drebuliu virpėjo išlaktų šūnėlynių viršūnės, tirtėjo grūdingų avių kėkės, smulkus ritulyš bėgo tvenkinio paviršiumi. Ausų būgnelius kuteno tylus alsejančios žemės gaudimas.

Augulis užlaūžė rankas už galvos. Gulėjo išsitęsęs visu ūgiu, plačiai atvertomis akimis.

- Nėmiegi?
- Namai neiseina iš galvos.
- Kaip manai, atims iš jų žemę?
- Sunku pasakyti.
- Žinia...

Po atlapotais marškiniais aukštai kilnojosi juodi krūtinės gaurai. Kelis kartus nurijo sprangias soiles.

— Dievas žino, kaip jie ten... Jei sausas ruduo pasitaikys, bulvių pasikas; pamanyje, savo žemę, pasodinom — kaip žinodami. Gal ir pramis per žemę... Arklį tai jau atėmė.

— Manai?

- Geras arklis buvo — nepalkis.
- Jei dar grūdus susiprastų — į bulviaduobes, o vėl gi — medaus puspūdis likęs... Aš, matai, ir būčių tris kelmus turėjau. Gal gi ir prasistums iki pavasario, o pavasari... vis jau — rūkštytė, uoga ar grybas...
- Toli, kelyje nuo kolchozo pusės, pasigirdo ratų traškėjimas. Augulis valandėlę klausėsi.
- Orešinas, tur būt?
- Kas gi kitas.
- Nieko neatsakė. Nemirkėdamas žiūrėjo į žvaigždėtą dangų. Alsavimas vėl ėmė nevienodai kilnoti jo krūtinę. Pasikreipė į mane šonu.
- Žinai, negaliu užmiršti to... kaip jis?
- Vasilijaus?
- To paties. Kaip jis nusisuko nuo visų, a? O paskui tas tapnojimas traktoriaus. Kaip suaugę žmogus, a?
- Atvirto vėl aukštelininkas. Patylėjo minutė.
- Ir kas dabar traktorių vaivuos?
- Tarė tyliai, lyg kalbėdamas pats su savimi. — Čia ir silosas, ir vasarapiūtis, vėlian — rugienos piestis... Negi Orešinui spėt?
- Tarškėjimas vis artėjo. Dabar jau buvo galima išskirti vežėčių krestelėjimai ir spėri arklio riešiai. Netrukus ste-

pių iškilumoje, drickdamas ilgą šešėlį, pasirodė važiuotojas. O dar po valandėlės greta mūsų pasiūrės prunksdamas sustojo arklis. Iš vežėčių išsoko Volodja.

- Nemiegate?
- Dar ne. Orešinas negrįžo?
- Ė-ė... pradėdamas iškinkyti, hutėsė Volodja. — Orešino ir paryčiu kažin ar sulauksimė! Kolchoze, brač, tokie dalykai išėjo, kad tik laikykis!
- Kas jau taip?
- Gi Orešinas, skersai per taisykles, sušaukė ekstra pasitarimą ir kad pakėlė triukšmą dėl traktorių. Į kurusus, sako, reikia žmones siųsti! Merginas, sako, reikia šito darbo apmokyti. Kvailiai, sako, buvome iki šiol, po velnių, nepasiruošėm! Na, Andriejus Ivanovičius visada buvo prieš, ką Orešinas bepasiūlytų. Prasimanymai, sako. Kokių čia tau kursų. Kol mergos pramoks — gal ir karas baigsis. Nieka, sako. Ir be to, sako, negaliu aš nė vienos mergos atleisti nuo darbo!
- Taip? O Orešinas?
- Nežinot Orešino? Jūs, sako, Andriejau Ivanovičau, biurokratas ir viskas čia! Jeigu, sako, aš karo pabėgus lauksiu, tai jūs, Andriejau Ivanovičau, šūnėlynių duoną ėsite! Aš, sako, reikalauju tuojau išspėsti šį klausimą, priimti nutarimą ir tuojau vykdyti! Ir koks, sako, jūs, Andriejau Ivanovičau, pirmininkas, kad jūs ir stumti ir traukti reikia? Na, čia jau Andriejus Ivanovičius suklampėjo akimis. Aš, sako, kolės šieno stirtos... pasirodė nuostabiai

mane mokyt! O Orešinas nusispjovė ir sako jam į tai: mokyt! tave, sako, aš nesiruošiu, o štai, patikrinti jau pats laikas! Andriejus Ivanovičius už šiuos žodžius Orešinui į ausį ką tik neskėlė, ir taip jau ėmė žodžiais, kad Orešinas dar kartą nusispjovė, sėdo raitas ir — į rajono komitetą.

- Į rajono komitetą!
- Nežinot Orešino? — pakartojo Volodja. — Čia, brač, toks titnagas, kad visada ant savo pastatys! Per keturias savaites, sako, galima traktorių paruošti, ir spiaut man, kad jūs pirminkininku rinktas!
- Baigė kinkyti, numovė pavalkus ir tyliai švilpiniuodamas, nuvedė arklį į užgardę.

Debesys vakaruose, nors lėtai, bet nepaliaujamai artėjo. Saulės nušviesti jų pakraščiui juo toliau buvo vis tamsesnė, o pačiame akiračio pakraštyje buvo juodi ir grėsmingi savo plyksničiais žaibai. Pūktelėjo tvankus, karštas vėjas.

Mes paspartinome žingsnius. Oreš taip sutirštėjo, jog gniaužė krūtinę. Iš vakarų pūsęs jau hebedvelkė, o tiesiog slinko ugninio oro srovės, lenkdamos prie žemės javus, nirtulingai purtydamos šūnėlynius ir viesulu sukdamos begalybes juodų dulkių. Saulė pasilėpė. Staiga aptemusiam ore plyktelėjo ilgas, apakinas žaibas. Valandėlei viskas nušvito taip aiškiai, jog ir brigados patastai, ir kombainai laukuose ir didžiulės šieno stirtos... pasirodė nuostabiai

manė mokyt! O Orešinas nusispjovė ir sako jam į tai: mokyt! tave, sako, aš nesiruošiu, o štai, patikrinti jau pats laikas! Andriejus Ivanovičius už šiuos žodžius Orešinui į ausį ką tik neskėlė, ir taip jau ėmė žodžiais, kad Orešinas dar kartą nusispjovė, sėdo raitas ir — į rajono komitetą.

- Į rajono komitetą!
- Nežinot Orešino? — pakartojo Volodja. — Čia, brač, toks titnagas, kad visada ant savo pastatys! Per keturias savaites, sako, galima traktorių paruošti, ir spiaut man, kad jūs pirminkininku rinktas!
- Baigė kinkyti, numovė pavalkus ir tyliai švilpiniuodamas, nuvedė arklį į užgardę.

Debesys vakaruose, nors lėtai, bet nepaliaujamai artėjo. Saulės nušviesti jų pakraščiui juo toliau buvo vis tamsesnė, o pačiame akiračio pakraštyje buvo juodi ir grėsmingi savo plyksničiais žaibai. Pūktelėjo tvankus, karštas vėjas.

Mes paspartinome žingsnius. Oreš taip sutirštėjo, jog gniaužė krūtinę. Iš vakarų pūsęs jau hebedvelkė, o tiesiog slinko ugninio oro srovės, lenkdamos prie žemės javus, nirtulingai purtydamos šūnėlynius ir viesulu sukdamos begalybes juodų dulkių. Saulė pasilėpė. Staiga aptemusiam ore plyktelėjo ilgas, apakinas žaibas. Valandėlei viskas nušvito taip aiškiai, jog ir brigados patastai, ir kombainai laukuose ir didžiulės šieno stirtos... pasirodė nuostabiai

priartėjusios — ranka pasiektum. Ore sugaudė, padriokėjo, ir taip trenkė, jog, rodos, žemė pajudėjo po kojomis. Augulis įtraukė galvą į pečius, tūptelėjo.

- Vardan dievo ir... šventosios! Tfu tu! Nuo piemenavimo dienų neprimenu nieko panašaus.
- Jo žodžius nukirto naujas, žalia ugnimi perskrodęs juodą dangų, žaibas. Žemė sudrebėjo nuo baisingo trenksmo. Akimiriai net širdis sustojo plakusi. Vėl žalios ugnies paplūpa, klaikus drioktelėjimas ties pat galva, o paskui jau nepaliaujami plykstelėjimai, ištosos ugnies srovės ir vientisame kurtinacime dundėsy aštrūs paskiri kirčiai. Staiga atvėso vėjas, lyg užtvankę sutriuškinę pavasario vanduo, šlavė viską nuo savo kelio. Keletas žingsnių, kurie buvo likę iki pasiūrės, visiškai užgniaužė kvapą, pakirto jėgas.
- Sušnarėjo pirmieji lietaus lašai, o paskui... Ne. Tai nebuvo lietus, kuris krapindavo arimus ir lankas Lietuvoje, kuris prasidėdavo stambiais tiskuliais, o paskui pereidavo į liūtis suorus ir aprišęs bėgo plonytėmis, lyg ištemptos stygos, srovelėmis. Čia viskas griuvo iš karto, istisa masė virto iš aukštybių, jau pačiomis pirmomis minutėmis užtvenkdama visas ankstyvesnių lietu išgraužas ir nuobėgas, istisais ežerais užgrūdamos stepės. Vanduo šniokšdamas brovėsi kiekvieni nuotakumieliu, nirtulilai graužėsi į žemę, purlodamas puolė tvenkinį

(Bus daugiau)

E. ZBANA

Užvežėjų tar- nas iš Sav. Po- na. Tai buvo p- tejak. Jis prie- ir sako: "Tai- turiu vieną p- vertės čekį iš- vardu, taipgi- laikrašius, a- nados. Aš jau- ra matusių u- su jais dary- bus bėda, ka- keisti." Tai pa- jo.

As jaudina- išgirdęs tolika- galvojau, kas- atsisti ir ka- is Kanados. T- tai motin au- čia laikrašius, kad is Kanad- koks kitas bi- Liaudies. Ka- doį kitągi ir- raščių neisei- na.

Vakare jis a- vė viską au- labai prasta- ir galėjav skait- sužinoti niek- šus poniauč- čekis buvo nu- keičianis. M- kį skaidin ir- sigeroti. Ji- daug jėgų ir- vilus. Laikas 1939 metų rug- ų, o mane pa- ty rugsėjo 15- vniš metų laik- kė mane.

Ant rėkio n- buvo nepilnai- buvo nemažai- ir proaušis, k- ninkas, truko- nesų iki aš g- Mano sveiki- gū ir blogia- tejųjų paskol- pieno ir vais- skolino. Gird- turis. Būčiau- jei ne vienas- girdėdamas, k- paskolno ma- Jis buvo gavy- As jam buvo- gas ir žačėji- gročiau sugr- Pasiškoline- jau gauti piet- tas man padė- sveikti.

Kada grįže- vėl dirbau p- ro iš upės. U- vežių. Kareiv- juos gaudyti i- nies. Mes t- laikus, kol- Nelaimė buvo- neilgai galėjo- tis. Mus išvež- 1940 metais- dieną mus pr- miestelė. Gy- buvo pakentę- buvo ne kole- valgyti, kiek- pily. Tik pro- jo dirbti, skū- gais buvo fal- čiojosi iš mi- kad Ispanijoj- Girdi, kas ne- li ir valgyti. O- ji bandant, v- dirbti... nes- gražų mūsų- melodija buy- dien, be joki-

Mau pasita- būti virtuvėj- rukai atsigav- Mes su Su- vome perkelt- lį, už 15 kilo- vietos. Tai bu- telis.

Šis miestel- mintinas, ne-

SAULĖTOJ ISPANIJOJ

E. ZDANAUSKO ir B. ALKSNIŲ NUOTYKIAI

Rošo E. ZDANAUSKAS

(Tęsa)

Įžveždų tarpe buvo vienas iš San Pedro de Cardenas. Tai buvo jugoslavas Matejka. Jis priėjo prie manęs ir sako: „Tai ką, sergi? Aš tau viena penkių dolerių centas čekis iš Kanados tavoardu, taipgi du lituviškus laikraščius ir laiškas iš Kanados. Aš juos laikau jau porą mėnesių ir nežinojau, kaip jais daryti. Bet su čekiu bus bėda, nes čia sunku iškeisti.“ Tą pasakęs jis nuėjo.

Aš jautčiau daug geriau, girdys tokias naujienas ir galvoju, kas galėjo tą čekį atsiųsti ir kas per laikraščiai iš Kanados. Pamaniau, kad tai motina ar dėdė. Kas liečia laikraščius, aš žinojau, kad iš Kanados negali būti koks kitas laikraštis, kaip Lietuvos Balsas, nes Kanadoj kitokių lietuviškų laikraščių nešėina.

Vakare jis atnešė ir padavė viską man. Šviesa buvo labai prasta ir niekaip negalėjau skaityti. Negalėjau sužinoti nieko iki ryto. Išaušus pamaniau, kad laiškas ir čekis buvo nuo draugo Kilikevičiaus iš Montrealo. Laiškas skaudiau ir negalėjai atsigerėti. Jis pridavė man daug jėgų ir sukėlė naujas viltis. Laiškas buvo rašytas 1939 metų rugpjūtio 14 dieną, o mane pasiekė 1940 metų rugsėjo 13 dieną. „Truko virš metų laiko iki jis pasiekė mane.

Ant čekio mano pavarde buvo nepilnai užrašyta, tai buvo nemažai sunkumu. Bet ir pradžius, kad aš jo savininkas, truko virš trijų mėnesių iki aš gavau pinigų.

Mano sveikata ėjo vis blogyn ir blogyn. Prašiau Matejka paskolinti pinigų dėl pieno ir vaisių, bet jis neskolino. Girdi, jis mažai jį turįs. Bučiau gal ir pastipęs, jei ne vienas portugalas. Jis, girdėdamas, kaip man bloga, paskolino man 25 pezetus. Jis buvo gavęs juos iš namų. Aš jam buvau labai dėkingas ir žadėjau kaip galint greitai sugrąžinti.

Pasiskolinęs pinigų, galėjau gauti pieno ir vaisių ir tas man padėjo greitai pasveikti.

Kada grįžau prie darbo, vėl dirbau prie ėmio žvyrro iš upės. Upė buvo daug vėžių. Kareiviai leidė mums juos gaudyti ir kepti ant ugnes. Mes turėjome gerus laikus, kol tenai dirbome. Nelaimė buvo tik tame, kad neilgai galėjome tuo užlaugti. Mus išvežė kiton vieton.

1940 metų lapkričio 18 dieną mus pristatė į Asvaramestelij. gyvenimo sąlygos buvo pakenciamos. Maistas buvo ne koks, bet duodavo valgyti, kiek žmogui telpa pilva. Tik prie darbo reikėjo dirbti skubotai, nes sargais buvo falangistai. Jie tyčiojosi iš mūsų, sakydami, kad Ispanijoje visi turi dirbti. Girdi, kas nedirba, tas negali ir valgyti. O jūs, raudonieji banditai, turite dvigubai dirbti, nes jūs sunaikinotė gražų mūsų kraštą. Ši ju melodiija buvo girinama kasdien, be jokio pasikeitimo.

Man pasitaikė kiek pasirebėti virtuvėj, tai ta proga gėroakai atsigavau.

Mes su Suško ir vėl buvome perkelti į kitą miestelį, už 15 kilometrų nuo šios vietos. Tai buvo Lecera miestelis.

Sis miestelis man buvo atmintinas, nes čia vos ištri-

kau iš prieso nagų atsitraukiant nuo Belcėtės. Tai jame mes turėjome patys keptis duoną. Buvo įdomu sugrįžti ir vėl jį pamatyti.

Miestelis per du metu nepasikeitęs. Kas buvo sugriauta, taip ir stovėjo. Skirtumas buvo tik tas, kad ant grūvėsių žaliavo žolė. Mažnesiuose miesteliuose Ispanijoje namai statomi iš molio. Kada juos sugriaua, tai lieka krūva molio. Ant jo paskui pradeda augti žolė.

Čia viskas buvo pažįstama ir žmonės prielankiai žūrėjo į mus. Bet mūsų sąlygos buvo sunkios. Reikėjo dirbti labai sunkiai, kas rytas eiti apie 6 kilometrus į darbą, o vakare atgal. Buvo mažas vandenys ne tik plovimuisi, bet ir gėrimui. Baltyių turėjome tik po vieną eilę. Su jais gulėjome ir dirbome. O čia dar nebuvo kar išsiplauti. Tik prieš guliant nusivilkdavom, kad iškrečius nors dalį įtelį.

Darbas čia buvo — laužti akmenis iš kalnų. Jie buvo vežami į Belcėtę del atstatymo namų. Prie darbo buvo labai karšta, nes saulė degintė degino. Visi buvome taip nudegę, kad atrodė kaip juododžiai. Karininkai ir kareiviai buvo žiaurūs. Jeigu kuris apalpdivo, tai apipylė vandeniui spardydavo kojomis bauriausiai kolodami.

Parėjus iš darbo, tuojaus uždarydavo ir laikydavo uždarytus iki atėdavo laikas vėl eiti dirbti. Jeigu kuriam buvo reikalas išeiti nakties metu aht savo reikalo, tai turėjo šauktis sargybinį. Jeigu sargybinis pasitaikydavo žmoniskėmis, tai būdavo pusė bėdos. O jeigu būdavo koks falangistas, tai neapsieidavo be mušimo.

Visas gerumas čia buvo tame, kad nereikdavo daryti jokių fašistinių ceremonijų. Už poros mėnesių vieną rytą mūsų į darbą nevarė. Visi mustebė teiravomės, kas atsitikė. Paskui mus surikiavo ir pranešė, kad esame keliami į Belcėtę. Visi labai nusiminėm, nes tas reišė bėda ir vėl.

Belcėtėj gavau pinigų už čekį, kurį atsiuntė draugas Kilikevičius. Gavau 62 pezetus. Iš jų paėmęs 25 pezetus sugrąžinau savo draugams skolę. Tuojaus prie manęs pribėgė ir užveizda Matejka. Jis man sako: „Girdėjau, kad gavai pinigų.“

„Taip, gavau.“ atsakiau jam.

„Ar tu nežinai, kad 10 nuosimėjų turi atiduoti į liginų kasą?“

„Ar yra bent kiek pinigų toj kasoj?“ vėl klausiu.

„Virš tūkstančio pezetų.“

„Kam jūs tuos pinigų naudojate?“

„Ligoniams.“

„Labai puikiai. Bet kodėl aš nieko negavau, kada aš sirgau? Net ir paskolinti nebuvo galima.“

Aš jam pasakiau, kad daugiau prie to fondo neprigulėsiu, nes iš jo mintu tokie ponai, kaip ir jis. Mūsų draugai nieko negauna jokio liginų. Jis neturėjo ką sakyti ir apsisukęs nuėjo. Bet už tai jis visuomet man keršijo, kada tik proga gavo.

(Bus daugiau)

Burmoje ne visur galima naudoti trokus ar automobilius, todėl kartais tenka panaudoti net dramblius pristatymui amunicijos ir reikmenų. Čia matote burmietį gabenant reikmenis ant dramblio nugaros.

Jauni Lietuviai Stoja Raudonoj Armijon

Rošo C. Molotkovas, Specialiai Liaudies Balsui MASKVA (Per Bevielį). — Juozas Vitkus, jaunas Lietuvos valstietis, turėjo šeimyną ir namus — namus, kur jis, jo tėvas ir tėvukas gimė, jis turėjo ir žemės. Bet tas viskas buvo praieitis. Juozas Vitkus neteko šeimynos ir namų. Iš namų liko tik krūva griūvėsių ir vyšnių sodnas prie jų. Jis nieko nežino apie likimą savo žmonos ir dviejų vaikų, kuriuos išsivairė vokiečiai. Pats Vitkus buvo iškankintas Raudonosios Armijos iš kalinimo, kur išbuvo beveik du metus už leidimą sužaisiti Lietuvos partizanai praleisti naktį savo namuose.

Kai tik Juozas Vitkus buvo išlaisvintas, tuojaus jis užsiregistravo karo komisariute. „Raudonoji Armija atnešė man laisvę,“ pareiškė jis. „Jos kareiviai laisvina mūsų gimtąjį kraštą iš vokiečių nagų. Kovodami patys į pėtį su kitų Sovietų tautų kareiviais, eina lietuvių kareiviai. Aš noriu irgi stoti

prie jų šioje kovoje, kad atkeršyti vokiečiams už išpušitį. Aš manau, kad mano žmonių.“

Šimtai jaunų lietuvių traukia į Vilnių iš išlaisvintų miestelių ir kaimų, kad įstoti į Raudonąją Armiją. Jų tarpe yra visokių žmonių. Vieni iš jų buvo vokiečių kalėjimuose, kiti netekę šeimynų, kadangi jos buvo išsiųstos į Vokietiją verstiniems darbams.

Rugpjūtio 5 dieną buvo susirinkimas vienoje iš rekrutavimo stočių, kuriose Raudonosios Armijos lietuviškos vienetės formuojamos. Susirinkavę aukštėje kelii šimtai jaunų lietuvių iš Vilniaus, Traku, Alytaus ir kitų Lietuvos miestelių, kaip būsimeji Raudonosios Armijos kareiviai, klausėsi kalbos Justo Paleckio Lietuvos Sovietų Socialistinės Respublikos Aukščiausios Tarybos prezidento pirmininko. Pasveikinęs susirinkimą su išlaisvinimu Lietuvos teritorijų iš po prieso ir pergalinga Raudonosios Armijos

jos ofensyva. Justas Paleckis pareiškė:

„Per tris metus su viršum mūsų žmonės kentėjo po vokiečių jungu, per tris metus su viršum vokiečiai valdė mūsų kaimus ir miestelius. Jie užgrobė mūsų valstybės turtą, jie stengėsi sunaikinti mūsų tautinę kultūrą, jie šaudė mūsų jaunus žmones arba deportavo verstiniems darbams.

„Bet Lietuvos žmonės atsisakė pasiduoti priesui. Būdami ištikimi savo kraštui, savo žemei, lietuviai kovojo prieš vokiečius per tris metus su viršum. Vokiečių autoritetams nepavyko išvežti pakeičiamą skaičių darbininkų iš Lietuvos. Žmonės sabatažavo visas mobilizacijos kampanijas, skelbtas vokiečių.“

„Jauni žmonės slėpėsi miškuose, kad išvengtų vokiečių vergijos.“

„Mūsų valstiečiai atsisakė vežti savo produktus vokiečiams ir nemokėjo uždėti pabandų.“

„Narsieji mūsų partizanai kovojo prieš vokiečius įsiveržėlius su ginklu rankoje. Jie sprogdino gelžkelius ir tiltus ir vertė nuo rėlių militarinis vokiečių traukinius. Lietuvos žemė degė po vokiškų įsiveržėlių kojomis.

„Laisvės saulė dabar patekėjo virš mūsų gimtojo krašto. Didžiama mūsų teritorijų jau išlaisvinta. Sovietų kariuomenė pasiekė Rytų Prūsijos rubežius. Kovose už išlaisvinimą mūsų krašto kovoja Raudonosios Armijos lietuviškos vienetės. Jos puikiai atsižymi kovose ir jų eilėse yra daug didvyrių. Kas nežino leitenanto Vaclavo Bernotėno ir raudonarmiečio Viktoro Jacenevičiaus vardų, kurių narsa ir drąsa suteikė jiems Sovietų Sąjungos didvyrių titulą.“

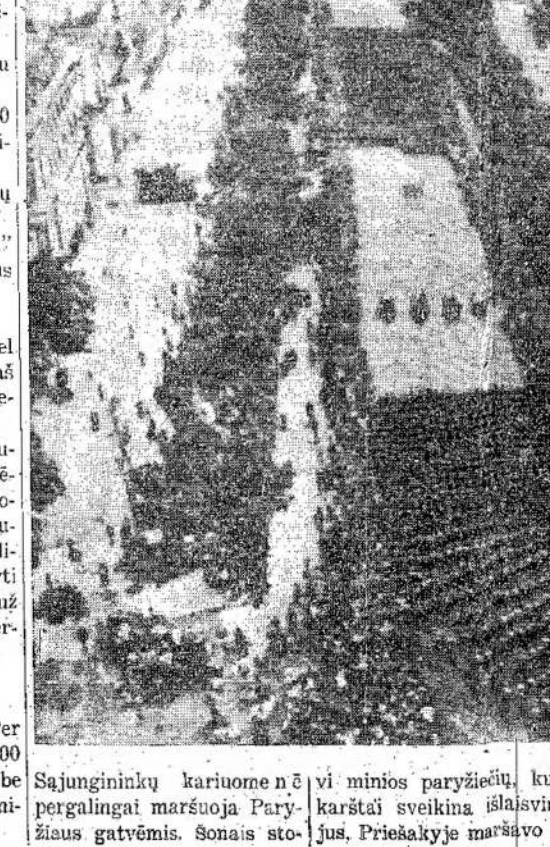
Krepšiamasis į būsimum kareivius, Paleckis tarė:

„Jūs stojate į Raudonosios Armijos lietuviškas vienetes tuo metu, kada eina sprendžiamos kovos. Jūs esatė laimingi, kad galėtėte kovoti su ginklu rankose už savo žmones, už savo laisvę, už savo sovietinį kraštą. Būkite verti savo protėvių. Atlikite savo pareigas kaip tikrai didvyriams.“

Paleckis užbaigė kalbą su šūkiu Raudonosios Armijos ir Sovietų Sąjungos žmonių vadui J. Stalinui.

Susirinkusieji paskutinius kalbėtojo žodžius palydėjo su galingu „Valio!“

LIAUDIŲ BALSAS Yra Visų Lietuvių Draugas

Sąjungininkų kariuomenė vi minios paryžiečių, kurie nerolo de Gaulle jėgos, kurias paryžiečiai labai karštai sutiko.

Vilnius Susilaukia Vis Daugiau Šviesos

Rošo O. Savičius, Specialiai Liaudies Balsui VILNIUS (Per Bevielį). — Hanenmeisteriui tebesant Vilniaus jėgos stoties direktoriui, šių metų liepos mėnesį pasirodė kitas vokiečių civiliniuose drabužiuose. Vieną dieną jis parodė savo dokumentus ir pranešė:

„Minske aš pakariau du vietinius inžinierius. Dabar aš buvau paskirtas čionai. Mano vardas Langė.“

Dulkėti, išsigandę ir alkani vokiečių kareiviai traukė Vilniaus gatvėmis. Kaip ir Langė, jie irgi atvyko iš Minsko. Bet Minskas jau nebeprisiklausė jiems. Jie pabėgo iš tenai.

Langė neįėjo iš stoties niekur. Jo revolveris pupsojo kišenėj. Jeigu darbininkas paklė bent kiek savo balsą besikalbėdamas su savo draugu, ar pasisuko į ne tą pusę, ar sustojo patikrinimui savo įrankių, Langė tuojaus išlindo iš žemės ir pribėgęs prie jo šnypstė: „Tur būt tu lauki bolševikų? O gal tu pianuoji diversinį veiksmą?“

Per tris metus savo viešpatavimo, vokiečiai neįdėjo nieko į stotį, kad sutaisyti ją. Nei vieno karto jie neatgabeno naujų dalių, reikmenų ar medžiagų. Stotis veikė su susidevėjusiomis turbinomis ir garinėmis. Tačiau, kada Raudonoji Armija artinosi prie Vilniaus, tas pats Langė šaukė į telefoną istorikškai, reikalaujamas pristatyti iš kur nors vežimus.

„Aš turiu išvežti viską! Rankiai labai svarbus reičhui!“ šaukė jis.

Vokiečiai laikėsi žvėriško įstatymo: man ar niekam. Čia, kaip ir visur kitur, matydami, kad Raudonoji Armija ir vėl pralenkė juos, jie nutarė sunaikinti viską, ko jie negalėjo išsivežti. Šeštą valandą vakaro, motoriniai vežimai su keturiais karininkais ir 25 kareiviais pasirodė stoties kieme. Jie atvežė tris tonus sproginų. Skubotai, darydamiesi į šonus ir sudrebėdami nuo vis artėjančių sūvių, padėjo du tonus po generatoriumi ir vieną po vyriausiu jungtuvu ir pabėgo rasi prie kito „objekto“ ar iš miesto, kad niekas nematytų jų atlikus tokį darbą.

Tuoį įvyko baisi eksplozija.

Už kelių valandų Sovietų gvardiečiai įėjo miestan. Išmėtytos ir izoliuotos vokiečių grupės bandė priesintis per ištisas penkis dienas, bet stoties darbininkai nubėgo į eksplozijos vietą tuojau, kaip tik ta gatvė buvo išlaisvinta. Jie susitiko su Sovietų gvardiečiais ir nusivedė juos į stotį.

„Jums bus daug darbo,“ pasakė jiems Sovietų oficerius. „Bet mes taipgi turėjome sunkų darbą iki pasiekėm jus.“

„Kai kada darbas yra laimė,“ atsako užveizda Budrevičius. „Mes dirbsime taip, kaip jūs kovojate.“

Šiandien Budrevičius išpildo savo pasižadėjimą, duotą Sovietų gvardiečiams. Galingas generatorius, galįs pagaminti 1,800 kilovatu jėgos, kurį sprogdino vokiečiai, bus tuojaus sutaisytas. Sulig plano, pagaminto stoties administracijos, bus naudojami elektriniai generatoriai iš kitų stočių, kad aprūpinti elektra. Taipgi bus gaminama elektra kitose elektrijos stotyse Vilniaus apylinkėse. Tai komplikuotas

planas ir darbas labai sunkus. Šviesos šaltiniai išmėtyti po plačią apylinkę. Daugeliui jų reikalingas taisymas. Jos turi būti sujungtos su bendra sistema. Taisymo dirbtuvės turėjo būti perkeltos į naujas vietas, kadangi vokiečiai sprogdino senas. Technikas Sivicas sako, kad naujame pastate darbas eina geriau ir dedada juokdamasis iš sąvęs: „Zinoma, svarbu ne pastatas, o dviasia. Matote, mes esame labai gerame ūpe dabar. Netoli manęs dirbą darbininkai dainuoja. Aš negirdėjau jų dainuojant per tris metus.“

Atstatymą ištisos pajėgos sistemos prižiūri Gerštas. Prieš jį ant stalo gulė didelis miesto planas. Ant jo visi pastatai, kurių jau gavo šviesa, taipgi tie, kurie turi tuojaus gauti ir tie, kurie seks paskui, pažymėti skirtingos spalvos pašėlu.

Elektristas mėlimuos drabužiuos įėjo į ofisą ir tarė: „Aš atėjau iš ligininės ant Čiurlonio gatvės. Pirma lempa buvo uždegta prie manęs.“

Dviem valandom vėliau, sužibo šviesa kitoj ligininėj. Paskui sekė valstybinė spaustuve. Šias eilutes rašant, šviesa jau šviečia tenai.

Draugas Gerštas, atžymėdamas tinkamas spalvos pašėliu tas dvi liginines, kurios jau gavo šviesą, sako: „Po šito seka visas miestas. Ir tas ateis greičiau, negu kad yra tikimasi.“

GAUSIAI PAREMĖ LIETUVOS ŽMONES

(Atkelta nuo pusl. 4)

mi, kad jos gražiai dainuoja, pradėjom prašyti, kad padarytų pradžią (paskui ir mes) dainavome „gerai“. Jos mielu noru sutiko ir labai gražiai padainavo. Mes už tai Dženi ir Birutei buvome labai dėkingi.

Užsigėrę skanių gėrimų pradėjome dainuoti, draugai Joneliūni vadovaujant, užsikandsami skanių valgių. O jų buvo visokių: vištų, lietuviško kugelio ir t.t.

Nežiūrint to visko, man vis rūpėjo sužinoti, kas per balius, kokiems galams mes linksminamės. Na, ir šiaip taip man pavyko išgauti paslaptį. Draugė P. Kisieliene sutengė partiją savo vyrui gimtadienio proga. Aš tuomet tuojaus išlepėjau paslaptį visiems. O draugas J. Urbonavičius, paėmęs balsą, pasveikino L. Kisielį visų dalyvių vardu ir palinkėjo daug laimės ir geros sveikatos.

L. Kisielius ne tik dirba pažangiam judėjime, bet Ispanijoje kelius metus kovojo gindamas demokratiją ir laisvę.

Draugas J. Urbonavičius, kalbėdamas apie Kisielį priminė ir apie Lietuvą, pažymėdamas, kad mes galime geriausiai pagerbti savo jūbuliejąją sudėdami nors kiek del Lietuvos žmonių paramos. Visi svečiai sutiko ir tuojaus pradėjo plaukti aukos. Aukojo sekantiai:

P. Uldukis \$10.00; E. Vilkis \$10.00; Juračiai \$5.00; Joneliūnai \$5.00; Urbonavičiai \$5.00; Čičinskai 2.00; Tamošauskas \$3.00; Kisielliai \$3.00; E. Juškevičaitė \$2.00. Viso buvo suaukota \$45.00.

Po to tęsėsi pasikalbėjimai ir užkandžiavimai.

P pinigai priduoti Demokratinio Komiteto sekretoriui J. Lesevičiui.

Vienas iš Svečių

Pranešimai

Montreal, Que.

Motery Susirinkimas

Raudonojo Kryžiaus Lietuvių Moterų Rateio susirinkimas įvyks rugsėjo 15 dieną, 8.30 valandą vakaro, Klubo salėje, 2161 St. Catherine St. E.

Sis susirinkimas yra svarbus, nes turime daug dalykų aptarti. Todėl kviečiame visas nares ir simpatikas atsilankyti.

Valdyba

Vakariinė

Seštadienį, rugsėjo 23 dieną, įvyks didelė ir puiki vakariinė.

Tai bus abiejų LLD kuopų atsisveikinimo balius su vasaros sezonu.

Vakariinė įvyks Citizens Club svetainėje, 157 — 5th Ave., Ville Lasalle.

Bus visokių gėrimų ir valgių.

Dalyvaukite visi kas sveikas. Pradžią 8 v.

Rengėjai

Windsor, Ont.

Smagūs šokiai

Seštadienį, rugsėjo 23 dieną, LLD 21 kuopa rengia puikius šokius po adresu 1094 Drouillard Rd., rusų bažnytinėje salėje. Šokiams griez smagi muzika. Visas pelnas nuo šokių skiriamas LLD 21 kuopos išdui.

Prašome atsilankyti kuo skaitlingiausiai ir paremti mūsų organizaciją.

Parengimo Komisija

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Siuo yra pranešama, kad Sūny ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos susirinkimai nuo dabar įvyks sekmadieniais.

Sekantis susirinkimas suaukiamas sekmadienį, rugsėjo 17 dieną, 2 valandą po pietų, 160 Claremont St.

Visi nariai kviečiami atsilankyti.

Tuo pat sykiu raginami nesivolinti su mokėsčiais. Neaukiti iki gausite paraginimą. Vasaros laiku nemažai narių atsiliko su mokėsčiais.

S. Karvelis

Protokolų Raštininkas

Choro Pamokos

Pirmos Bangos choro pamokos šiame sezone įvyks šį ketvirtadienį, rugsėjo 14 d., lietuvių salėje. Prasišės 8 valandą vakaro.

Visi choristai ir norintieji

Paiešojimas

Paieškau Juozo Surgauto, kuris kada tai gyveno Winnepege, pas Povilą Jauniškį. Yra laiškas iš Lietuvos, per Raudonąjį Kryžiu, nuo brolio.

Atsiųsk man savo adresą, o aš priduosiu jį Raudonajam Kryžiui.

L. Jasilionis

312 Magnus Ave.

Winnipeg, Man.

Tel.: VA.5370

Harry R. Rank Company

GRABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokėsčio, įskaitant Hamilton ir Whittby Laidotuves net \$55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

stoti į chorą kviečiami atsilankyti.

Malonu pranešti, kad chorą mokinti sutiko ta pati mokytoja — Mary Poska.

Valdyba

Motery Parengimas

Sio mėnesio 24 dieną, sekmadienį, Raudonojo Kryžiaus Lietuvių Moterų Rateio rengia lietuvišką sveiką lietuvių salėje.

Bus bingo, užkandžiai ir daug kitų dalykų.

Pelnas bus paskirtas pusiau: pusė del Raudonojo Kryžiaus ir pusė del lietuvių kariuvių Kanados armijos dovanų fondo.

Sueiga prasidės 2 val. po pietų.

Laisva įžanga.

Visi toronto lietuviai kviečiami dalyvauti.

Valdyba

Lietuviams Siuvėjams

MONTREAL. — Man atrodo, kad kriaučiai mylime turėti per ilgą atostogą ir visai užmirštame, kad priklausome prie organizacijos, kuri sprendžia mūsų pačių reikalus.

Unijoj yra daugybė darbų, kurie turi būti atlikti visų narių. Kada narys nedalyvauja unijos veikime, jis ne tik neatlieka savo pareigų, bet ir nežino, kaip jo reikalai tvarkomi, teisingai, ar ne.

Buvome išsėję ant streiko, kad pakeltų 10 centų į valandą. Ir ką gavome? Vos 4 nuošimčius ant pagrindinės algos. Dabar viso susidaro 25 nuošimčiai ant pagrindinės algos. Kodėl taip, tai vargiai galėtute atsakyti.

Tas ir parodo, kaip rūpinatės tuomi, kaip saugote savo reikalus.

Imkime kitą dalyką. Kas yra garma del apdraudus, jums ir vėl, atrodo, nesvarbu. Vėliaus gal bus labai svarbu, bet tuomet bus jau vėlu.

Mes žinome, kad samdytojai privalo mokėti į apdraudus fondą vieną nuošimtį nuo kiekvieno darbininko sulig jo algos. Bet daug svarbiau tas, kaip jūs gausite ir ką gausite iš tikus nelaimėi, ligai ar numirus. Kaip šis dalykas bus sutvarkytas, svarbu visiems ir kiekvienas narys turėtų aktyviai dalyvauti klausimo nagrinėjime. O tą galima atlikti tik per savo susirinkimus.

Susirinkimuose svarstomi ne vien tokie klausimai. Juse svarstomi visi organizacijos ir jos narių reikalai ir daromi tarimai. Nuo kiekvieno nario dalyvavimo priklausio organizacijos stiprumas ir laimėjimai.

Kai kam atrodo, kad organizacija neatlieka taip, kaip reikia. Gerai. Bet kas kaltas? Kita, nežiūrint, kokia organizacija nebūtų, vis vien geriau, negu kad nebūtų nei jokios.

Daugumas sako, kad kai kuri rūpinasi, aš su viskuo sutinku. Aš laiko neturiu. Jeigu žmogus neturi reikalo rūpinimuisi savo gyvybiniais reikalais, tai kuomet tuomet jis rūpinasi? Juk unija yra jo pragyvenimo saugotoja. O kuomet dauguma narių taip numoja su ranka, tai būna prasta, bet jau vėlu, sunku atitaisyti.

Didžiausias vyras visame pasaulyje, Jack Earl, turis 8 pėdas ir 6 su puse colių aukščio, kalba su mažiausiu Jungtinių Valstijų militarinės policijos nariu, Custer forte. Pastarasis turi tikait 4 pėdas ir 11 colių.

ŽINIOS IŠ TORONTO LIETUVIŲ PASTOGĖS

Lietuvos Žmonių Paramai Toronte Sukeita \$1,430

TORONTO. — Toronto Lietuvių Prieštiterinis Komitetas padarė smulkia revizija ir surado, kad nuo balandžio mėnesio pradžios iki rugpjūčio mėnesio 15 dienos Lietuvos žmonių paramai Toronte lietuviai suaukojo bei parengimais sukėlė \$1,430.60.

Didžiausia suma sukelta aukomis laike dviejų mėnesių vaėjus. Vajininkai bei vajininkės surinko eidamu per lietuvių namus \$953.05. Šie draugai ir draugės pasidarbavo sekant: S. Zostautas ir E. Byriens surinko \$142.00. P. Gavenas ir E. Sasnauskaitė — \$90.00. A. Maigis ir P. Taucas — \$39.75.

K. Miskūnas — \$44.50. Kuktoras ir Ilgūtis — \$149.60. U. Kevežienė ir Z. Janauskas \$94.00. A. Galimaitis ir Račienė — \$54.00.

Bernatavičius ir P. Pajuodis — \$48.75. A. Grinevičius — \$82.50. J. Martinonis ir Savickas — \$42.50. J. Barčus — \$7.50.

Bimbielinė ir V. Strazevičius — \$36.00. Daukantas ir Jakavičienė — \$40.00. P. Janauskas ir E. Laurusevičienė — \$44.45.

P. Cutauskas — \$55.50. H. Dobrovoļskienė — \$32. Tamošiūnienė — \$16.00. P. Puknio pelnas \$103.44.

Bangos choras savo koncertu Masey Hall sukėlė \$383.11 ir SDKLSPD Centro Pildantysis Komitetas paaukojo \$25.00.

Tai tiek sukelta iki rugpjūčio mėnesio 15 dienos. Tenka pastebėti, kad dar ne viskas. N. Dobrovoļskienė dar negražinus galutinos atskaitos, reiškia draugė dar darbuojasi. Vajai vadovavo ir planus patiekė S. Zostautas. Visus pakvitavimus bei aukotojų blankas patikrino P. Gavėnas, J. Martinonis ir M. Guoba ir rado viską tvarkoje. M. Guoba

Pataikykite tuos biznieriū, kurie skelbiasi LIAUDIES BALSĖ

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS Egzaminouoja akis, ištiria akčių nervus, nuo kurių pavojinga nervovėtimas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius. 470 College W., Toronto Telefonas: RA. 3924

Bangos Choro Nutarimai ir Atlikti Darbai

TORONTO. — Užbaigus žieminį sezoną, Bangos choras turėjo visuotinį savo susirinkimą, kuriame peržvelgė nuveiktus darbus ir įsizingo valdybą kitam sezonui, kuriai pavedė choro reikalus. Į valdybą buvo išrinkti šie draugai ir draugės:

F. Laurusevičius, pirmninkas; A. Ylienė, sekretorė; Ch. Morkūnas, finansų sekretorius; J. Bernatavičius, H. Sarapaitė, L. Sarapaitė ir S. Jakavičius organizatoriai; J. Lāpata, dainų tvarkytojas; J. Martinonis, korespondentas.

Siai naujai valdybai buvo pavesta surengti bent vieną vasarinį parengimą ir pasirūpinti programa del sekančio sezono. Čia aš noriu nors trumpai pranešti, kas yra nuveikta ir prie ko rengiamasi.

Piknikas, kaip jau visiems yra žinoma, buvo surengtas ir pusėtinai gerai pavyko. Chorui liko \$51.36 del pamokų.

Pas choro narius buvo kilęs klausimas, kad choras daugiau apdainuotų Lietuvos liaudį, jos vargus, jos kovas. Dabar galima pranešti, kad valdyba tuo rūpinasi ir nemažai yra atsiekta. Draugas F. Laurusevičius, mūsų choro pirmninkas, yra priuoošęs dvi naujas lietuviškas dainas, kurios atsako į reikalą. Kada lankėsi Toronte draugas V. Raila su savo žmona, aš paprasiau jį, kad gautų mums dainų iš čekigiečių. Jis prašymą išpildė ir atsineė visą glėbį lietuviškų dainų. Jos patenkins visus choristų pageidavimus. Draugai Railai ir čekigiečiams dainininkams bei dainininkėms didelės ačiū už tas dainas.

Turime ant rankų labai gražią operetę.

Valdyba savo susirinkime numatė, kad pirmą Bangos choro koncertą reikia turėti gruodžio 2 dieną, o operetę perstatyti kada nors vėliau.

Valdyba diskusavo ir priėjo išvados, kad pamokas reikia pradėti šio mėnesio 14 dieną. Tad visi choristai ir norintieji stoti į Bangos chorą, būtinai tą vakarą ateikite į lietuvių salę.

Taipgi valdyba numatė, kad neturėti daugiau pamokų, kaip vieną kartą į savaitę. Tad svarbu, kad choristai visuomet lankytųsi ir ateitų punktualiai. Užsivėlinimas atima daug brangaus laiko ir neleidžia mums kaip reikiant išmokyti dainas. Norint turėti koncertą gruodžio 2, reikia visiems gerai pasispauti.

Siemet numatoma sudaryti grupę iš jaunuolių, kurie nori dainuoti ir angliškai. Taip pat bus lavinamos vyrų ir moterų grupės. Ko reikia, tai tik visų dainų mylinčių entuziazmo ir darbo. Tad visus dainų mylinčius kviečiu stoti prie Bangos choro ir dainuoti.

A. Ylienė Choro sekretorė

DRABUŲ AUKOJIMO IR TAISYMO REIKALAI

TORONTO. — Iki šiam laikui Lietuvos žmonių paramai Toronte lietuviai yra suaukoję įvairių drabužių 245 štuksas.

Del drabužių taisyso ant tam tikro laikotarpio yra išnuomota siuvama mašina. Drabužiai, kurie reikalingi taisyti, yra taisyti.

Prie taisyso po kelius vakarus dirbo sekanti draugai: M. Guoba, G. Račys, Ch. Narusevičius. Po vieną vakarą dirbo drg. Laurusevičienė ir drg. Butkeraitis.

Nors suaukotų drabužių skaičius jau yra nemažas, tačiau tą skaičių reikia padidinti. Todėl labai prašome, kurie dar nespėjote iki šiol paaukoti, patikrinkit savo ir ką galėsite paaukoti atneskite į lietuvių svetainę, 160 Claremont St. Jei negalite atnešti, tai telefonuokit V. Strazevičiui — EL. 6029. Prašome neatiidioti, nes jau artinasi žiema. Kaip greitai drabužiai bus suaukoti ir sutvarkyti, taip greit galėsime juos pasiūsti į Lietuvos mūsų broliams ir seserims.

Seimtet numatoma sudaryti grupę iš jaunuolių, kurie nori dainuoti ir angliškai. Taip pat bus lavinamos vyrų ir moterų grupės. Ko reikia, tai tik visų dainų mylinčių entuziazmo ir darbo. Tad visus dainų mylinčius kviečiu stoti prie Bangos choro ir dainuoti.

A. Ylienė Choro sekretorė

SUŽEIDĖ DRAUGĄ KAZĮ STANKONĄ

TORONTO. — Rugsėjo 6 dieną dirbant dirbtuvė sužeidė draugui Kazinui Stankūnui kairią ranką. Jis gydosi namie.

Nuo savęs linkiu greitai pasveikti.

Rep.

Ivairenybės

Dr. Walter Kempner, iš Duke Universiteto, išsidirbo teoriją, kad ryžiai gerai tiem, kurie turi aukštą kraujo spaudimą ir inkstų sunegalėjimus.

Jis mano, kad nustatyti maistu: ryžinis, vaisių sūka, vitamintais ir geležies tinkamu kiekiu maiste gali pataisyti sveikatą.

Jis aiškina, kad proteinas prigamina kūno sistemoj amino rūgšties. Tas apsunkina inkstų darbą ir atsiliepia ant kraujo spaudimo. Ryžius valgant, tos rūgštys — amino acias, — sako Dr. Cohn, susimazgina ir būna geriau tiem, kurie turi bėdos su inkstais.

Apie savo išradimą aiškinamas Dr. Cohn tikrina, kad vartojaant juo nustatyta dieta galima kraujo spaudimą sumažinti 60 puošimčių.

Tel. HA. 8477

Dr. J. O. Villeneuve

Veis: Inijų Ligų Specialistas Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.

Ofisio valandos: 1 iki 9 v.v. 1107 ST. DENIS STREET MONTREAL, QUE. Netoli Dorchester St.

Tel.: BELairs 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—8 vak. ir sulig susitarimo, išsiskiriant seštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir pervežimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams gauginia kainą. 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Tel.: LA. 4441

Daktaras H. Rosenfeld'as

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas KALBA LIETUVISKAI

Valandos: 2—4 val po piet, 7—8 val. vak. ir sulig susitarimo 4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojas Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijoje 3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Mary Lee Flower Shop

Gėlių Parduotuvė Pas Mus Galima Gauti Gėlių: DEL VESTUVIŲ, LAIDOTUVIŲ IR KITŲ ĮVYKIŲ Greitas Pristatymas, Bile Kur ir Bile Kada Atdara Sventadienių Vakaris 1259 Bleury St. -- Tel. H.Arbour 3473 Montreal, Que.

Isigykit Savo Namus

PARSIDUODA ĮVAIRIUS NAMAI, SU GEROMIS ĮEIGOMIS 2 flaty duplex, nauji, nuo \$6,700 aukštyn 3 flaty nuo \$6,800 aukštyn 4 flaty duplex nuo \$9,800 aukštyn 4 flaty duplex, nauji, moderniški, nuo \$11,300

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D 4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. York 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: York 4449 Mr. R. Bennett, Manager